

SÄKRA BETALNINGAR

Boven i drömmen

Italiens ekonomiska kris är ett stort problem. Trots varlo, övervakning och strängt lagreglerad verksamhet så tycks inkassobolagen ändå sitta i ett ständigt plöjnings- och skivningsarbete. Varför ska det vara så svårt att försöka få en mer nyanserad bild av nyttan med utredning, beredning och föräran?

Innehåll

2. Redaktionen har ordet
3. Ledaren
4. Kalendarium
5. Läget!
- 6-7. Förenklad löneutmätning
- 8-9. Rapport från...
- 10-19. Tema: Integritetsklyftan
20. Forum Myndighet
21. Fråga Juristen!
- 22-23. Korten på bordet!
24. Notiser
25. Utbildning
26. Anslagstavlan
27. Styrelse/Övriga

Elisabet Hammar,
Aptic AB
Redaktör, Säkra Betalningar
Telefon: 0500-100 200
E-post: elisabet.hammar@aptic.se

Maria Nyrén Ivarsson,
Transcom CMS AB
Biträdande Redaktör och annonsansvarig,
Säkra Betalningar
Telefon: 08-120 800 90
E-post: maria.nyren-ivarsson@transcom.com

Information Overload

I dag är vi totalt beroende av tekniken. Nätet, med all den information och alla tjänster som finns tillgängliga där är en självklarhet. Regeringen har ett särskilt handlingsprogram för att baxa myndigheterna in i e-tjänstsamhället. Posten för en tynande tillvaro och måste hitta på nya tjänster för att överleva. Tiden när vi faktiskt kommunicerade med ord skrivna på papper känns otroligt avlägsen. Datorn bär du numer med dig i handväskan (nåja, en stor sådan) och internet finns osynligt och anslutningsbart i luften omkring dig.

Det här numret handlar om en del av de konsekvenser och frågeställningar som denna teknikstyrda verklighet vi lever i för med sig. I arbetet med det här numret har det gått upp för oss hur vidsträckt frågan är. Vi skulle lätt kunna fylla ett nummer till med det material som inte kom med här. Och då har vi överhuvudtaget inte mer än snuddat vid säkerhetsfrågorna – hur skyddar vi den lagrade informationen från intrång och hur oskyddat skickar vi egentligen information mellan varandra? Inte heller har vi grävt ner oss nämnvärt i hur resten av världen ser på saken.

Men det har gått upp för oss hur oändligt lite vi människor funderar över vad som kan hända med all den information som vi själva sprider omkring oss. Den debatt”storm” som svept över landet, till exempel FRA-lagen, är bara toppen på ett isberg. Googles växande makt över informationen har vi sett något enstaka inlägg om från en och annan kulturjournalist.

Tekniken bjuder på oändligt stora möjligheter att i tid och otid ta del av information och händelser. Men vad gör vi när dessa möjligheter istället blir en belastning? Hur ska och kan vi agera om någon lägger ut en ofördelaktig bild på nätet eller på något annat sätt kränker vår person? Hur skyddar vi oss mot att någon utnyttjar vårt namn i eget syfte? I dag är vi så gott som skyddslösa.

Dags att börja fundera på hur vi vill ha det. Dags att börja ifrågasätta. Dags att dra politikerna ur trivalbloggträsket och kräva lite substans i inläggen.

Det är tid för oss att börja reagera, engagera och agera. Och det gäller dig också!

*Elisabet och Maria,
Redaktionen*

*September 2009
Elisabet Hammar, Redaktör
Maria Nyrén Ivarsson, Biträdande redaktör*

Ansvarig utgivare
Claes Månsson, ordförande
Svensk Inkasso
claes.mansson@adv-oberg.se

ISSN 1654-952X

Ledaren

Föreningen Svensk Inkasso

Svensk Inkasso är en ideell förening för företag inom inkassobranchen med målsättningen att verka för en seriös bransch, upprätthålla god inkassosed och att tillvarata medlemmarnas, borgenärernas och branschens intressen.

Bland medlemsföretagen återfinns inkassoföretag som bedriver inkasso för annans räkning och därtill återfinns som associerade medlemmar andra företag och organisationer inklusive statliga och kommunala bolag/förvaltningar som har intresse i inkassobranchen (t ex genom att bedriva egeninkasso).

Föreningen har för närvarande ett femtiotal medlems- och associerade företag.

Inkassobranchen just nu

Svensk Inkasso har en intensiv höst med ett stort antal viktiga frågor på bordet. Först och främst arrangerar föreningen sin egen interna branschkonferens för alla föreningens medlemsföretag och anställda. *Mötet hålls den 15 oktober på Villa Brevik på Lidingö och flera spännande talare är inbjudna.* Dagen efter, den 16 oktober arrangerar Kronofogdemyndigheten en särskild Ingjivarträff, bl.a. för diskussion om ny teknik för överföringar av mål till myndigheten. Svensk Inkasso hoppas att båda dessa möten blir välbesökta och viktiga fora för information och debatt.

Svensk Inkasso kommer under hösten att färdigställa arbetet med att inge en ny, gemensam branschöverenskommelse om behandling av personuppgifter i inkassoverksamhet, vilken ska ersätta de äldre överenskommelserna som tecknades på äldre organisationernas tid. Till dess att den nya överenskommelsen är på plats kan du i detta nummer läsa en hel del om PuL och hur den fungerar i branschen.

Svensk Inkasso kommer fortlöpande under hösten att tillkännage sina ståndpunkter i en rad viktiga frågor och remissärenden, t.ex. angående ny löneutmätning, Insolvensutredningens fortsatta arbete, ny delgivningsslag, EU-direktivet om sena betalningar, (med förslag till ny avgiftssättning för inkasso i handelstransaktioner), förenklingar i aktiebolagslagen, m.m. Följ föreningens arbete, tillsänd kansliet dina synpunkter och ta del av remissvar och andra yttranden på hemsidan, www.svenskinkasso.se.

I senaste numret av Säkra Betalningar framkom en del intressanta synpunkter bl.a. av riksdagsmannen Egon Frid (v) och av Håkan Meurling vid Datainspektionen. Mina kommentarer till de framförda åsikterna återfinns på redaktionell plats i detta nummer av tidningen.

Claes Månsson, Ordförande Svensk Inkasso, september 2009

Torsdag 23 april 2009	Torsdag 7 maj 2009	Fredag 5 maj 2009
BUS har årsmöte i Stockholm.	Årsmöte Svensk inkasso.	Slutbetänkande från utredningen om ett samordnat insolvensförfarande väntas vara klart.
Onsdag 3 juni 2009	Torsdag 4 juni 2009	Tisdag 30 juni 2009
Strategisammanträde med ledningen för Kronofogdemyndigheten.	Juristkommittén, Svensk Inkasso sammanträder.	Ny offentlighets- och sekretesslag träder ikraft och nya regler om insättningsgarantin börja gälla.
Onsdag 1 juli 2009	Tisdag 1 september 2009	Onsdag 9 september 2009
Nya regler om personnr, revision, HD och RegR:s sammansättning, undantag från tillståndsplikt för bankrörelse samt förvärv av finansiella företag träder i kraft. Sverige tillträder som ordförandeland i EU.	Slutbetänkande från folkbokföringsutredningen förväntas vara klart.	Styrelsemöte Svensk Inkasso
Torsdag 24 september 2009	Måndag 28 september 2009	Onsdag 30 september 2009
FENCA Congress i Prag, Tjeckien.	Inkassonämnden sammanträder.	Svensk Inkassos Juristkommitté sammanträder.
Fredag 2 oktober 2009	Torsdag 15 oktober 2009	Fredag 16 oktober 2009
Insolvensutredningens sammanträde.	Höstmöte Svensk Inkasso.	Ingivarmöte hos Kronofogdemyndigheten.
Tisdag 20 oktober 2009	Söndag 15 november 2009	Måndag 15 februari 2010
Norske Inkassobyråers Förening har höstmöte.	Slutbetänkande från utredningen om ett samordnat insolvensförfarande väntas vara klart.	Länsrätternas nya organisation träder i kraft.

Läget!

Statistik från Kronofogden	Jan-Jun 2009	Jan-Jun 2008	Skillnad i procent
Antal Betalningsförelägganden	606 567	483 521	25%
Antal Skuldsaneringsansökningar	3 350	3 228	4%
	Jan-Aug 2009	Jan-Aug 2008	Skillnad i procent
Antal ansökningar om utmätning	24 528	31 204	-21%
Antal ineliggande A-mål	1 220 015	1 220 015	4%
Antal ineliggande E-mål	409 052	347 649	17%

Alena Korens, Controller, Kronofogden kommenterar till statistiken är att den förändrade lagstiftningen fick störst effekt under första halvåret 2008, då 100 000 ansökningar uppgraderades till fullständiga. Situationen har normaliserats men utmätningarna ligger ändå högre än för motsvarande period 2007.

Källa: Kronofogdemyndigheten

Konkursstatistik från UC	Jan-Aug 2009	Jan-Aug 2008	Skillnad i procent
Företag/Juridiska personer	4 719	3 300	43%
Enskilda näringsverksamheter	392	419	-6%
Privatpersoner	178	231	-23%

UC konstaterar att antalet företagskonkurser fortsätter att öka men att takten har avtagit. Enligt Roland Sighblad, UC beror detta på att läget för detaljhandeln har förbättrats vilket bromsat konkursutvecklingen. Ökningen har avtagit i samtliga branscher och i samtliga län. Hos UC betonar man dock att utvecklingen framöver är mycket osäker eftersom arbetslösheten förväntas öka, vilket i så fall kommer slå mot den privata konsumtionen.

Källa: UC:s konkursstatistik augusti 2009

Vändning i konjunkturen enligt Kreditmarknadsbarometern

Varje kvartal publicerar Finansinspektionen Kreditmarknadsbarometern vars syfte är att beskriva utvecklingen i banker, bolåneföretag, kreditmarknads- och värdepappersbolag.

Kreditmarknadsbarometern består av tre delar – intjänning, kreditrisk och kapital – och den analys som görs bygger på de uppgifter som alla finansiella företag som står under inspektionens tillsyn är skyldiga att rapportera. Drygt 300 företag står i dagsläget under tillsyn.

Av Kreditmarknadsbarometern för andra kvartalet 2009 framgår det att mot slutet av perioden syntes fler tecken på en vändning i konjunkturen. Den finansiella marknaden har sedan fortsatt att förbättras bl.a. med hänvisning till låga räntor och positiv konjunkturstatistik. Finansieringskostnaderna har sjunkit och framför allt bostadsinstituten har haft en positiv resultatutveckling. Utlåningstillväxten är fortfarande på en hög nivå trots att densamma har mattats av i flera företagsgrupper. Bostadsinstituten visar dock en stigande utlåningstillväxt.

Källa: Finansinspektionens Kreditmarknadsbarometern, kvartal 2 2009, 10 september 2009

Hushållen fortsätter att låna

Enligt Finansinspektionens, Fl:s, senaste rapport om effekterna av de stabilitetsåtgärder som infördes i november förra året fortsätter hushållen att låna. Hushållens totala skulder hos bankerna och till största delen bestående av bostadslån, ökade med 14 miljarder kr under juli. Däremot minskade utlåningen till företag med 24 miljarder kr under samma månad. Utlåningstillväxten på årsbasis för företag var 3,6 % i juli månad och motsvarande siffra för hushåll var 7,9 %.

Sedan FI började rapportera har utlåningen i allmänhet ökat trots att det förekommit en minskad ekonomisk aktivitet. Ränteläget är dock gynnsammare än före finanskrisen och detta har sänkt bankernas kostnader för finansiering. Under våren och sommaren har villkoren för de finansiella marknaderna förbättrats och Riksbankens utlåning till bankerna på löptider upp till ett år har underlättat bankernas finansiering.

FI konstaterar dock att marginalen som bankerna tar ut i både inlåning och utlåning inte har gått tillbaka till de värden som förelåg före krisen.

Källa: Finansinspektionens utvärderingsrapport 8:2009

En finansmarknads-kommitté har sett dagens ljus

Då förutsättningarna för en fungerande och effektiv svensk finansiell sektor behöver förbättras har en kommitté – Finansmarknadskommittén – och en referensgrupp sammankallats. Dessa består av ledande företrädare för både stat och finanssektorn. Kommittén och referensgruppen ska utgöra ett forum för dialog och samråd vad gäller den finansiella marknadens villkor att främja stabilitet, förtroende, effektivitet och utvecklingsmöjligheter.

Källa: Kommittédirektiv från Finansdepartementet den 18 maj 2009

Förenklad löneutmätning

Motivation för minskad skuldsättning och schabloniserade beräkningar

Systemet för löneutmätning behöver bli modernare och effektivare. I rapporten Förenklad löneutmätning – som lämnades till Justitiedepartementet strax före sommaren – föreslår Kronofogden en rad genomgripande förändringar. Under hösten ska Svensk Inkasso och ett fyrtiotal andra remissinstanser säga sitt om förslagen.

Löneutmätning betyder mycket för resultatet av verkställigheten. Under 2008 drev Kronofogden in sammanlagt ca 2,7 miljarder kr på det sättet. Det är den exekutiva åtgärd som berör överlägset flest antal gäldenärer. Just nu betalar ungefär 150 000 personer sina skulder genom löneutmätning.

Dagens regler är krångliga och svåra att sätta sig in i för den enskilde. Ambitionen bakom förslagen i rapporten är att få fram ett system som genom sin enkelhet gör löneutmätningens beslut lättare att förstå och som motiverar gäldenärerna till olika insatser för att minska sin skuldbörda. Förslagen är dessutom utformade för att minska antalet ändringsbeslut. Det ska minimera arbetsbördan för de arbetsgivare som hanterar besluten och betalar in utmätningens belopp.

Mindre press på gäldenären

Förbehållsbeloppet, d.v.s. den del av lönen som inte får tas i anspråk vid löneutmätning, ska enligt lagstiftaren ligga något över det belopp som socialnämnderna kan bevilja som försörjningsstöd (socialbidrag) enligt socialtjänstlagen. En analys som Kronofogden genomförde för något år sedan visar emellertid att det inte är någon större skillnad mellan dessa belopp. I undantagsfall kan det t.o.m. vara så att förbehållsbeloppet blir någon procent lägre än försörjningsstödet. De förslag som nu läggs fram bygger på att gäldenärerna ska få en mindre

betungande situation. Förslagen motiveras särskilt av att många gäldenärer har långvarig löneutmätning.

Incitament för minskad skuldsättning

Dagens system är mycket effektivt i meningen att de belopp som är disponibla för utmätning också tas i anspråk. Men effektiviteten har en baksida. Gäldenären ges inte tillräcklig motivation att öka sina inkomster eller minska sina kostnader. Om gäldenären väljer att gå upp i arbetstid eller tar ett extra arbete blir följden normalt att Kronofogden höjer utmätningens beloppet i motsvarande mån. Den som skaffar sig lägre hyra genom att byta lägenhet kan inte heller räkna med att få behålla något av mellanskillnaden för egen del. I stället blir konsekvensen att förbehållsbeloppet sänks och utmätningens beloppet höjs.

I det förenklade systemet får gäldenären normalt behålla ungefär en fjärdedel av det som återstår av en inkomstökning sedan skatten är betald. Den som minskar sina levnadskostnader för sådant som idag ger individuella tillägg vid beräkningen av förbehållsbeloppet får behålla mellanskillnaden ograverad.

Schabloniserat förbehållsbelopp

Beräkningen av förbehållsbeloppet förenklas med den finländska lagstiftningen som förebild. Det innebär en långtgående schablonisering som kommer att frigöra

utredningsresurser. Dagens individuella prövning av kostnader för bostad, sjukdom, fullgörande av tjänst, bamtillsyn och arbetslöshetsavgift försvinner. Den s.k. proportioneringen slopas också. Hänsyn ska alltså inte längre tas till makes eller sambos inkomst.

Utmätningens belopp i procent

Nuvarande regler innebär att Kronofogden så gott som alltid bestämmer ett utmätningens belopp i kronor. Nu ska det beloppet istället tas ut som en procentuell andel av gäldenärens inkomster. Förslaget är att beräkningen ska utgå från 75 % av inkomsterna. Resultatet ska minskas med ett grundavdrag som syftar till att säkerställa skyddet för gäldenären och dennes familj. Bakom förslaget ligger en avvägning mellan intresset av att gäldenärernas situation inte ska bli alltför betungande och borgenärernas intresse av snabb betalning.

Den individuella prövningen behålls i vart femte fall

Trots grundavdraget leder schabloniseringen i ungefär vart femte fall till att gäldenären inte tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Här är det ofrånkomligt att Kronofogden – på samma sätt som idag – måste fastställa ett förbehållsbelopp som grundar sig på en individuell prövning av gäldenärens kostnader. Efter en sådan prövning ska gäldenären därför kunna medges ett särskilt avdrag vid beräkningen av utmätningens beloppet.

fortsättning nästa sida

**T
Y
C
K
E
R**

Svensk Inkasso har genom ordförande Claes Månsson lämnat synpunkter på Kfm:s utkast som sedermera har blivit ett förslag till ändringar av vissa utmätningens regler.

Svensk Inkasso stödjer en enklare, schabloniserad modell som förbättrar arbetsmetodiken, ökar systemets genomskinlighet och som frigör resurser som binds i onödan av krångliga beräkningar, så länge som partsbalansen inte rubbas. Schablonavdrag och procentsats bör sättas på ett sätt som är neutralt till nuvarande penningflöde i systemet och effektivitetsförbättringar ska komma alla till godo.

Svensk Inkasso accepterar därför inte att införandet av en förenklad löneutmätning ska kombineras med synsättet att gäldenärerna typiskt sett lever under "för hård press" med långvarig löneutmätning enligt nu gällande lagregler. Vad gäller Kfm:s siffror om minskade intäkter anser föreningen att beräkningarna är ett slags antaganden som knappast kan läggas till grund för lagändringar.

Borgenärerna får ett bortfall som beräknas till 50 mkr i månaden

I rapporten görs bedömningen att det sammanlagda belopp som tas ut genom löneutmätning kommer att minska med 75 miljoner kr i månaden. Reformen förväntas frigöra minst 75 och högst 90 årsarbetskrafter som Kronofogden kan använda för mer verkningfulla utrednings- och verkställighetsinsatser. Det månatliga bortfallet för borgenärerna beräknas därför komma att begränsas till ca 50 miljoner kronor i månaden. I den samlade bedömningen anses den konsekvensen motiverad av hänsyn till intresset att pressen på gäldenärerna ska minska.

Vilka konkreta insatser är det som ska begränsa bortfallet? Svaret finns i en preliminär plan som Kronofogden har för de resurser som kan frigöras. Enligt planen ska insatserna för att följa upp fallerande löneutmätningens beslut förstärkas. Resurser ska också styras till insatser som ökar antalet utmätningar av både fast och lös egendom. En betydelsefull punkt är att personlig kontakt med

gäldenären ska ingå i betydligt fler utredningar än nu. Snabbare åtgärder när utredningen tyder på att gäldenären har utmättningsbar egendom och fler utmättningsförrättningar på fältet hör också hit.

I rapporten sägs att det är möjligt att borgenärerna kan hamna i en något bättre situation än den som har beskrivits nu. Reformen leder till att gäldenärskollektivet får ett ordentligt större ekonomiskt handlingsutrymme än idag. Det ligger nära till hands att tro att borgenärerna kan få till stånd fler frivilliga betalningsöverenskommelser på grund av detta utrymme.

Arbetslinjen hävdas och svartarbete motverkas

Konstruktionen av det förenklade systemet bidrar till att det blir mer lönsamt för gäldenären att arbeta än att avstå från det. På det sättet harmonierar förslaget med andra åtgärder som genomförs för att hävda arbetslinjen. Dessutom motverkas risken för att gäldenären söker sig till svarta arbetsuppgifter.

Ändringsbesluten halveras

För arbetsgivarna leder reformen till en besparing i form av minskad administration och besparingen är en följd av att antalet ändringsbeslut sannolikt kommer att halveras.

Genomförande den 1 januari 2011

Förslaget är att det förenklade systemet ska genomföras den 1 januari 2011.

Christer Ljusberg, Kronofogdemyndigheten

Rapporten (KFM Rapport 2009:3) finns att hämta på Kronofogdens hemsida www.kronofogden.se/publikationer.

Den har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av kronodirektörerna Anders Nystedt och Christer Ljusberg samt verksjuristen Patrik Berglund.

Förslag om utökade möjligheter att erhålla ersättning vid sena betalningar

För att komma tillrätta med sena betalningar vid handelstransaktioner inom EU antogs 2000 direktivet om sena betalningar – 2000/35/EG. Detta var och är fortfarande ett allmänt problem inom EU och drabbar speciellt små- och medelstora företag. EU-kommissionen har nu föreslagit en del förändringar med syfte att förbättra de europeiska företagens likviditet och genom att försöka undanröja hinder för gränsöverskridande betalningar bidra till en väl fungerande inre.

Föreslagna ändringar går ut på att införa en starkare rätt till ersättning för indrivningskostnader vid sena betalningar. Detta ska ge borgenären skäl att begära ersättning i högre grad än i dag och även avskräcka gäldenären från att dröja med betalningar, tror man inom EU. Konkret innebär förslaget bl.a. att en borgenär vid sen försenad betalning ska ha rätt till

en schablonersättning för indrivningskostnader utöver dröjsmålsränta.

En särskild regel ska gälla när det avser en försenade betalningar från det allmänna till företag. Då ska en ersättning utgå med ett belopp om 5 % av det förfallna beloppet och detta utöver ersättningen för indrivningskostnader och dröjsmålsränta!

Den svenska regeringen har ställt sig positiv till förslagets syfte, men har dock efterfrågat en grundlig analys av effekterna för bl.a. små- och medelstora företag. Man har också från regeringens sida velat avvakta remissvaren innan man går vidare med förslaget.

Källa: Faktapromemoria 2008/09:FPM135, Omarbetning av direktivet om sena betalningar

Utökad självbestämmanderätt för HD och RegR

De lagstadgade kraven på indelning av Högsta domstolen, HD och Regeringsrätten, RegR i avdelningar har tagits bort. Domstolarna ska istället själva besluta om uppdelningen i avdelningar.

Dessutom har reglerna för domstolarnas sammansättning ändrats. När HD och RegR ska pröva frågor som avser rättskipande uppgifter ska domstolen bestå av 5 ledamöter. I övriga fall ska domstolarna själva få bestämma antalet ledamöter. Övriga regler som gäller för sammansättning i HD och RegR görs även mer likartade.

Syftet med ändringarna är att öka effektiviteten så att domstolarna får mer tid över för prejudikatbildning. Ändringarna trädde i kraft den 1 juli 2009.

Källa: Prop. 2008/09:117

Norge sänker inkassoavgifterna

Norska regeringen beslutade per den 4 september 2009 att godkänna det omdiskuterade förslaget om en kraftig sänkning av inkassoavgifterna. Inkassoavgifterna regleras genom en förordning vilket ger regeringen möjligheten att fatta beslut utan en omröstning i Stortinget.

Syftet med förändringen är att underlätta för skuldsatta gäldenärer säger Justitieminister Knut Storberget i ett uttalande. Motivet till ändringarna är det faktum att de norska inkassoavgifterna ligger på betydligt högre nivåer än i andra länder, enligt Justitiedepartementets pressmeddelande. De höga avgifterna kan bidra till att öka gäldenärens skuldsättningsproblem samtidigt som avgifternas storlek inte står i proportion till arbetsinsatsen. Regeringen anser att ändringen kommer underlätta för skuldsatta gäldenärer och stimulera kreditgivarna till bättre kreditbedömningar.

Det norska Forbrukerrådet ser beslutet som en seger för konsumenterna och ser det som ett viktigt steg i regeringens arbete med att avskaffa fattigdom. Rådet förväntar sig att regeringen fortsätter att driva frågan om en bättre fördelning av kostnaderna mellan borgenärer och gäldenärer.

Ändringen innebär att inkassoavgifterna kommer att reduceras med mellan 20 till 50 % relaterat till fordringens belopp. Till exempel så reduceras avgiften för en fordran om 2500 NOK från dagens 1 180 NOK till 590. Antalet fordringsklasser minskas till 5 från dagens 10 och dessutom förlängs tidsperioden för att debitera s.k. tungt salar.

De nya avgifterna kommer att gälla från 1 januari 2010.

Källor; Pressmeddelande nr 137 -2009 från Justis- og Politidepartementet, 4 september 2009. Pressmeddelande från Forbrukerrådet 11 september 2009.

(En längre redogörelse för förslaget och dess innebörd samt Norske Inkassobyråders Förenings inställning finns att läsa i Säkra Betalningar nr 2/2009).

Maria Nyren Ivarsson

Elisabet Hammar

På remiss hos Svensk Inkasso

Svensk inkasso har avlämnat synpunkter på "Grönbok om översyn av Bryssel I-förordningen". Förordningen innehåller bestämmelser som syftar till att enhetliggöra och förenkla domstolars behörighet på privaträttsens område – alltså en fri rörlighet av domar mellan medlemsländerna.

EU-kommissionen har gjort en utvärdering av Bryssel I-förordningen som har tillämpats i praktiken och utifrån resultatet av denna utvärdering sammanställt en grönbok med ett antal frågor.

Svensk Inkasso framförde bl.a. i sitt remissvar att föreningen ställer sig positiv till att avskaffa det s.k. exekvaturförfarandet – begäran om att en dom ska få verkställas i ett annat land. Detta med hänvisning till att förfarandet kraftigt försenar möjligheten att driva in fordringar och att förfarandet ter sig överflödigt eftersom i princip samtliga ansökningar om en verkställighetsförklaring godkänns, sånär som på de ärenden där bristande delgivning utgör hinder. Svensk Inkasso kan inte se att avskaffandet av förfarandet skulle påverka rättsäkerheten. Istället skulle fördelar uppkomma såsom kostnadsbesparingar och möjlighet att driva in fordringar på ett effektivare sätt.

Vidare anför också Svensk Inkasso att det är viktigt att säkerställa möjligheterna för en borgenär att få fordran fastställd i det land där förbindelsen ingick med hänvisning till ett vanligt förekommande problem där en person lånar pengar i Sverige och därefter utvandrar till tredje land (alltså ett land som inte är med i EU). Svensk Inkasso ställer sig också positiva till ett gemensamt formulär vad gäller verkställighet.

Hela Svensk Inkassos remissyttrande finns att tillgå på föreningens hemsida, www.svenskinkasso.se.

Ändringar i kreditupplysningslagen ännu inte klubbade

Den utredning som tittat på eventuella förändringar i kreditupplysningslagen har lagt fram tre huvudförslag: banker ska sända en kreditupplysningskopia till den omfrågade och detta även när uppgifterna endast används för interna kapitaltäckningsberäkningar, kreditupplysningsregister om fysiska personer som inte är näringsidkare ska inte få innehålla uppgifter om betalningsförsummelser understigande 2 500 kr och uppgift om en fysisk person som inte är näringsidkare om betalningsförsumelse under 4 000 kr ska gallras ur kreditupplysningsregistren senast inom ett år.

Enligt uppgift från justitiedepartementet är en lagrådsremiss att vänta i november-december 2009.

Nytt om insolvensutredningen... när kommer lagförslaget?

Säkra betalningar har kontrollerat med Justitiedepartementet om det är något på gång med Skuldsaneringslagen. Insolvensutredningens delbetänkande lämnades ju i september förra året och inom branschen väntar vi spánt på vad utredningens förslag ska resultera i. Än så länge har inget hörts om några förändringar i lagen.

Vår källa på departementet uppger att när nu regeringen lägger sin höstbudget runt den 15 september kommer det i den framgå hur mycket extra anslag Kronofogdemyndigheten kan tänkas få för att klara av den ökade arbetsbördan som de av utredningen föreslagna ändringarna beräknas leda till. Om det finns pengar till att genomföra alla de förändringar som föreslagits i delbetänkandet är ännu oklart och en proposition är nog inte att vänta förrän efter årsskiftet.

När det gäller insolvensutredningens slutbetänkande är det fortfarande den 15 november 2009 som gäller. Därefter följer den sedvanliga remissrundan, så räkna med att en proposition avseende övriga förslag som väntas från utredningen kommer att dröja.

Källa: Samtal med justitiedepartementet den 2 september 2009

Svensk Inkasso kommenterar:

I senaste numret av Säkra Betalningar hänvisas till ett uttalande av Datainspektionen enligt vilket inspektionen inte är helt nöjd med hur branschen hanterar preskriptionsfrågor. Utan att veta exakt vad som avses kan följande reflexioner göras.

Både Datainspektionen och Inkassonämnden har genom uttalanden klargjort att det står i strid med god inkassosed att vidta indrivningsåtgärder avseende fordringar som är preskriberade, samt att såväl borgenär som inkassoombud har en viss undersökningsplikt för att försäkra sig om fordringens kvalitet och att en eventuell insikt om att fordringen är preskriberad hindrar inkassoåtgärder. Några närmare besked finns såvitt känt inte angående undersökningspliktens räckvidd. Här kan till en början noteras att inkassoverksamhet är en masshantering där effektivitetskrav gör sig gällande och där endast en översiktlig prövning av fordringar kan krävas. Denna uppfattning får anses omfattas av såväl Datainspektionen som Inkassonämnden. Vad som sagts gäller också frågor om fordringars ställning i preskriptionshänseende.

Eftersom frågan om fordringars preskription

enligt svensk rätt endast prövas efter invändning från motparten och normalt sett kräver domstols bedömning och avgörande, kan borgenärens eller inkassoombudets undersökningsplikt sannolikt inte göra sig särskilt starkt gällande. Själva grundtanken är att preskriptionsfrågan ska övervägas bara om preskription görs gällande av gäldenären. Endast i fall där det enkelt kan konstateras att en fordring är preskriberad bör det därför kunna krävas att inkassoåtgärder ska undvikas eftersom en sådan

åtgärd då med säkerhet skulle göras mot bättre vetande och därmed bör kunna anses som olämplig och i strid med god inkassosed. Klart är t.ex. att det skulle strida mot god inkassosed att vidta inkassoåtgärd med stöd av en fordring där det *avgjorts* av domstol att fordringen är preskriberad eller där det *klarlagts* att borgenären inte förmått styrka att preskriptionsavbrytande åtgärd vidtagits och nya omständigheter till stöd härför inte framkommit.

Det kan vidare antagas att det skulle strida mot god inkassosed att vidta inkassoåtgärd med stöd av en fordring som är så gammal att den tid som förflutit från fordringens uppkomst överstiger preskriptionstiden (om den alls börjat löpa, vilket inte alltid är fallet vid vissa former av specialpreskription) och omständigheter eller noteringar saknas till stöd för att preskriptionsavbrytande åtgärder vidtagits.

Angående undersökningsplikten kan kanske följande slutsatser formuleras.

Ett inkassoombud som handlägger fordringar för borgenärs räkning såsom *uppdagsinkasso* kan knappast anses ha skyldighet att i den löpande verksamheten självmant och rutinmässigt kräva uppgift om och göra noteringar om den bakomliggande fordringens eventuella preskrip-

tion. Flertalet fordringar bör därför kunna bli föremål för inkassoåtgärder utan särskild prövning av inkassoombudet av preskriptionsfrågan. Endast i särskilda fall, t.ex. när närmare uppgifter faktiskt lämnats av borgenären om fordringsförhållandet eller det annars är känt t.ex. genom att inkassoombudet självt fått till stånd delgivning eller annan preskriptionsavbrytande åtgärd, eller på annat sätt (mångårig handläggning) har egen kunskap om preskriptionstiden, eller om det i övrigt framstår som uppenbart att frågan bör undersökas (t.ex. i fråga om mycket gamla fordringar där det förefaller osannolikt att fordringsförhållandet fortfarande föreligger), bör inkassoombudet utreda frågan.

Om inkassobolaget självt förvärvat fordringarna kan sannolikt krävas att inkassobolaget vid förvärvstillfället begär närmare besked om fordringsförhållandet och försöker utreda fordringarnas status och föra egna anteckningar om preskriptionstider.

Text: Claes Månsson,
ordf. Svensk Inkasso

Bjuder in till seminarium

Ämne: Praktisk kravhantering av dödsbon

Datum: 14 oktober 2009

Seminarieriktat sig till alla som kommer i kontakt, eller arbetar med dödsborelaterade frågor och som vill hålla sig uppdaterad i att kunna hantera ett krav mot ett dödsbo på ett korrekt sätt. Speciellt viktigt är det för fordringsägare med löpande betalningar som t.ex. el / hyra / bostadslån.

Programmet innehåller föreläsningar om grundläggande rättslig hantering och hur man använder den i den dagliga verksamheten. Dagen innehåller också praktiska övningar med konkreta exempel. Egen miniräknare rekommenderas!

Föreläsare är Anders Cardell är ansvarig för egna fordringar på ett av Europas ledande företag inom konsumentinkasso och långtidsbevakning. Han är medförfattare till boken "Kredit- och Inkassohandboken". Anders har under sina många verksamhetsår kommit i kontakt med såväl den juridiska, praktiska och mänskliga hanteringen av dödsbon.

Plats: **Hotell Scandic Ariadne, Stockholm**

Storebror är vi

Skyddet för privatpersonen på internet är bräckligt, säger Datainspektionens generaldirektör. Det finns många som håller med honom.

Personuppgifter är handelsvara och inte bara kändisar utsätts för elakheter över nätet. Lagstiftningen är som ett plockepinn och åklagarna väljer ytterst sällan att åtala någon för publicering av kränkande uppgifter på internet.

Följ med oss på en tur i personuppgiftslabyrinten där vi försöker ta reda på hur integritetsdebatten påverkar inkassobranchen.

Det här skulle ha blivit en temaartikel om Personuppgiftslagen, PuL, dess framtid och hur lagen fungerar i vår dagliga verksamhet. Men efterhand som vi grävde ner oss i ämnet kom vi ständigt tillbaka till samma grundläggande fråga: Hur balanserar man den oändliga, och ständigt växande informationsmassan som finns tillgänglig i cyberspace, mot rätten till var och ens personliga integritet?

Meningen med PuL

För 11 år sedan, 1998 ersatte PuL den gamla Datalagen. Huvudsyftet var att skydda den enskilde individens personliga integritet. Det skulle inte finnas utrymme för att lagra och hantera personuppgifter hur som helst. Lagen utgick från att integritetsriskerna fanns hos företag och myndigheter med stora databaser.

PuL bygger på ett EU-direktiv från 1995, vilket antogs efter 10 års utredande och diskuterande inom unionen. När direktivet växte fram under senare delen av 80-talet var användningen av internet, digitala dokument, elektronisk spårbarhet och nya kommunikationsvägar inte särskilt omfattande. Direktivet syftade till att vara teknikneutralt men byggde på att data skrevs in och behandlades i ett register.

Trots den skenande tekniska utvecklingen och internets genomslagskraft har lagen bara reviderats vid ett par tillfällen – förutom mindre ändringar i enstaka paragrafer.

År 2003 tvingade en EG-dom fram den lagändring som undantar webbplatser med en ansvarig utgivare från PuL:s bestämmelser. Undantaget, kombinerat med en lucka i kreditupplysningslagen, öppnade nya möjligheter för kreditupplysningsbolag att sälja kreditinformation.

Efter att ha mottagit en anstormning av klagomål under 2005 granskade Datainspektionen, DI, "Piratjägares" jakt på fildelare. Det resulterade i att ip-nummer ansågs vara personuppgifter och ska behandlas enligt reglerna i PuL. År 2007 gjordes ett försök att modernisera och justera PuL med undantag för s.k. ostrukturerat material. Ändringen innebar ett införande av en missbruksregel

för att säkerställa att personuppgifter i ostrukturerat material, som inte omfattas av personuppgiftslagens hanteringsregler, inte missbrukades.

Pandoras Box

Camilla Lindberg, (fp), är en politiker som både visat integritet och engagemang i frågan om den personliga integriteten. Hon hördes klart och tydligt under förra årets debattstorm med anledning av förslaget om FRA-lagen där hon valde att följa sin övertygelse och röstade emot förslaget och partilinjen.

Camillas beslut grundade sig i att hon anser att

det är stor risk för negativa konsekvenser både för den personliga integriteten och för medborgarnas frihet. FRA-lagen är i sig mycket komplex och omfattar såväl juridik, teknik som frågor om personlig integritet.

–Redan från början uppstod ett kunskapsunderläge, menar Camilla. Många av de frågor som skulle ha

behövt besvaras innan beslutet togs kunde inte klargöras av FRA, med hänsyn till deras verksamhet. Inte heller har det lagts fram några påtagliga bevis om att utökad övervakning skulle ge märkbara effekter på t.ex. terrorbekämpning.

Som riksdagsman är det omöjligt att sätta sig in i alla områden och frågor som behandlas i riksdagen, medger Camilla. Riksdagsmännen måste lita på sina tjänstemän och att deras dragningar är tillräckliga. Dessutom kan det vara svårt för den enskilde riksdagsledamoten att gå emot partiets åsikt.

–Ska man vara emot så behöver man vara väldigt, väldigt påläst säger Camilla.

Största faran med lagen, anser Camilla, är att man öppnar en dörr som i framtiden kan bli omöjlig att stänga. Staten ges genom FRA ett verktyg med enorma tekniska möjligheter.

-När möjligheten finns där, vad är det som säger att staten begränsar sig till ursprungssyftet? fortsätter Camilla. Nu när tekniken finns, vad är det som säger att myndigheterna inte tycker att den borde kunna utnyttjas för att stoppa ett pedofilnätverk, eller spåra grova skattebrottslingar?

Utöver FRA-lagen så har även IPRED-lagen antagits trots en högröstad debatt om integriteten. Dessutom har EU beslutat om ett Trafikdatalagringsdirektiv, vilket ännu inte har resulterat i något lagförslag. Dessa ger på samma sätt som FRA möjligheter att glida iväg från det ursprungliga ändamålet.

I en artikel, skriven av DN:s ledarskribent Johannes Åhman den 29 augusti i år, uppmärksammas att den övervakningsteknik som utvecklats i väst av aldrig så goda skäl, gett länder som Iran och Kina krafftunga verktyg för att övervaka och censurera sina medborgare. Åhman nämner Iran, där myndigheterna jagar oppositionella genom massövervakning av de elektroniska spåren alla datoranvändare lämnar. I Kina kräver myndigheterna att alla datorer ska förses med programvara som filtrerar bort pornografi. Samma filter som myndigheterna sedan använder för att blockera "olämpligt" politiskt innehåll. Kina har visserligen, efter protester från datortillverkarna, backat och begränsat kravet till datorer tillgängliga via offentliga platser men det finns alltid en smittrisk, hävdar Åhman i sin artikel.

Camilla Lindberg gör en jämförelse med det svenska personnummer-systemet som initialt var tänkt för att hålla koll på personer inom försvaret, men som i dagens samhälle är grunden för helt andra användningsområden.

-Ibland brukar jag föreslå att vi ska ta bort personnumren, säger Camilla med glimten i ögat. Vid ett seminarium i England berättade jag om hur systemet fungerar i Sverige och vad man göra med uppgifterna. Engelsmännen blev förskräckta över hur vi kunnat gå med på ett sådant integritetsingripande system.

Camilla konstaterar att i Sverige förs tyvärr ingen debatt om hur och till vad personnumren används. Det tror hon beror på att svenskarna generellt sett har uppfattningen att allt som staten gör är gott, vilket inte delas av andra europeiska länder.

I offentlighetens ljus

Den svenska offentlighetsprincipens bygger på en tanke att de styrande ska kunna granskas av medborgarna. Idag ger den vem som helst rätt att ta del av personuppgifter från Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och andra offentliga register utan att den vars uppgifter lämnas ut har kännertill det. Inkassobranchens verksamhet, likaså kreditupplysningsbolagen vilar tungt

Till den här artikeln har vi intervjuat:

Göran Lamberz

Chef, med titel JK, för myndigheten justitiekanslern sedan 2001. Myndigheten inrättades i början av 1700-talet och har till uppgift att bl.a. att utöva tillsyn över myndigheter och deras tjänstemän, är ensam åklagare i tryckfrihetsmål och utöver tillsyn över advokatväsendet.

Göran Gräslund

Generaldirektör för Datainspektionen sedan 2004. Myndighet med uppgift att förhindra att behandlingen av personuppgifter medför otillbörligt intrång i enskildas personliga integritet.

Åklagarämbetet/Riksåklagaren

Vi har bett åklagarämbetet/Riksåklagaren att kommentera de uppgifter som berör deras verksamhet, utan resultat.

Piratpartiet

Vi har även sökt en företrädare för partiet för en kommentar om integritetsfrågorna, utan att lyckas.

på tillgången av dessa uppgifter.

Att uppgifterna finns ett telefonsamtal bort är inte någon nyhet, även om gemene man kanske inte är medveten om hur lättillgängliga de är. Det var inte förrän kreditupplysningsbolaget Ratsit paketerade uppgifterna i en gratistjänst, tillika anonym, som debatten tog fart. Den kom dock att handla mest om kreditupplysningsverksamhet och legitima skäl och inte offentlighetsprincipen.

Professor Cecilia Magnusson Sjöberg är professor i rättsinformatik vid Juridiska institutionen på Stockholms Universitet. Hennes personliga uppfattning är att det finns all anledning att värna om vår svenska offentlighetsprincip som verktyg för transparens och effektivitetskontroll.

-Däremot ser jag problem med missbruk av myndigheters uppgiftssammansättningar som begärs ut för bl.a. kommersiella ändamål. Det kan med andra ord vara dags att överväga offentlighetsprincipens egentliga

Camilla Lindberg

Riksdagsledamot för Folkpartiet, Dalarna. Har de senaste 8 åren arbetat som gymnasielärare, gick med i Folkpartiet 2004. Ersättare i Justitie- och kulturutskottet. Camilla röstade som enda borgerliga riksdagsledamot nej till FRA-lagen och utsågs av Dataföreningen till Årets IT-politiker 2009.

Foto: FP/Ulf Schyldt

Cecilia Magnusson Sjöberg

Professor i rättsinformatik vid Juridiska institutionen, Stockholms universitet. Innehåller en forskartjänst i rättsvetenskap vid Kungliga Vetenskapsakademien. Disputerade 1992 med avhandlingen Rättsautomation: särskild om statsförvaltningens datorisering.

Foto: Kerstin Mothander

Conny Larsson

Verksjurist och rättsutvecklare, hos Kronofogdemyndighetens enhet för Utveckling. Mångårig erfarenhet av frågor som bl.a. rör behandling av personuppgifter.

syften.

Kronofogdemyndigheten innehar en av de största databaserna med personuppgifter. Conny Larsson, verksjurist och rättsutvecklare, hos myndighetens enhet för Utveckling, understryker att den svenska modellen bland annat är till för att skydda oss som medborgare genom att vi får insyn i myndigheternas verksamhet. I detta skydd ligger också att myndigheterna inte får fråga oss om varför vi begär att få ut uppgifterna.

fortsättning nästa sida

fortsättning, "Storebror är vi"

-Offentlighetsprincipen bygger på en avvägning mellan skyddet för den enskildes integritet och intresset att kunna ta del av allmänna handlingar, fortsätter Conny. Det kan alltid diskuteras om man i avvägningen tagit tillräcklig hänsyn till det ena eller andra intresset när man väljer att låta en uppgift vara offentlig.

Kronofogdemyndigheten gör alltid en sekretessprövning innan uppgifter lämnas ut och då är det inte alltid självklart att den som begär att få ut en uppgift kommer att få ut den. Det finns bestämmelser som i vissa fall, förhindrar att uppgiften lämnas ut.

Rätten till partsinsyn innebär att parterna i ett ärende har rätt att få ut de uppgifter som gäller dem, förklarar Conny. Samtidigt ger offentlighetsprincipen möjligheter för andra att få ut uppgifterna om de inte omfattas av sekretess.

-Kronofogden har inte något önskemål om några ändringar avseende denna ordning, menar Conny.

Camilla Lindberg, (fp), anser däremot att det finns anledning att se över vilken information som man kan få ut och vem som ska få ut den.

-Staten borde vara försiktig med information den tar om hand om och som den sedan måste dela med sig av. Det som måste diskuteras är om det verkligen är rimligt att alla ska ha rätt att kunna ta reda på både det ena och det andra om sin granne eller kollega.

Även Göran Gräslund, Generaldirektör, Datainspektionen menar att det finns anledning att fundera över om syftet med principen har urholkats.

-Om man värnar om offentlighetsprincipen måste man hela tiden utvärdera den mot motsatta intressen. Även om saker är offentliga kanske det inte ska ligga på nätet. Det bör i alla fall diskuteras i det allmänna samtalet, påpekar Göran.

Upplevelsestyr

Men hur definierar man egentligen "personlig integritet" och "kränkning"? En kränkning är väl ändå en upplevelse som utgår från individen? Hela bloggösfären är full av mer eller mindre identifierbara personer som delar med sig av uppgifter om sig själva, sina närstående och sin omgivning. Uppgifter som i andra sammanhang och för andra individer skulle vara oerhört kränkande. Enligt Professor Cecilia Magnusson Sjöberg är det en utmaning med integritetsskyddet att det inte finns någon fastlagd definition av vad som ska förstås med personlig integritet. Cecilia anser att den som i yrkeslivet berörs av dessa frågor därför har all anledning att följa utvecklingen av praxis.

-Innebörden varierar över tiden, skiljer sig mellan kulturer i olika länder och skiftar förstås också individer emellan. Det är med andra ord svårt – om alls möjligt – att förutse hur företrädare för såväl näringsliv som det allmänna kommer att förhålla sig till aktiviteter som naggar den personliga integriteten i kanten, menar Cecilia.

Datainspektionens generaldirektör Göran Gräslund påpekar att lagstiftaren har avstått från att definiera begreppet, men att det avser otillbörliga kränkningar.

-Man ska komma ihåg att det inte är en absolut rätt att slippa integritetsintrång, utan man måste göra en intresseavvägning. Till exempel kan vissa tycka att det är ett intrång i den personliga integriteten att behöva deklarerat eller att tvingas att gå i skolan. Här har andra intressen vägt tyngre än intrång i den personliga integriteten.

Göran är av den åsikten att det inte går att upprätta en heltäckande lista utan att man istället bör försöka definiera några typer av otillbörliga kränkningar på ett förståeligt sätt.

När vi frågar Justitiekansler Göran Lambertz, vars myn-

dighet har ansvar bland annat för yttrandefrihetsfrågor, är han tveksam till om det överhuvudtaget finns någon definition.

-Det är ungefär detsamma som "rätten till en privat sfär". Ju känsligare och närgångnare, desto angelägnare att skydda. Man tar mer hänsyn till dem som är känsliga för integritetsintrång. Utifrån den utgångspunkten försöker man hitta något slags objektiv balans mellan berörda intressen. Det är förvisso inte lätt, men ju starkare det motstående intresset är desto mer får integriteten stryka på foten. Och ju känsligare en situation är för den privata sfären, desto mer får det motstående intresset vika.

Göran Gräslund, talar också om begreppet "privacy" som används i andra länder. Han nämner till exempel England, där de är livrädda för personnummer men samtidigt lär vara det land i Europa som har flest övervakningskameror. Intresset för kameraövervakning har ökat betydligt även här på hemmaplan.

-DI fick en förfrågan från ett daghem, berättar Göran, där man undrade om det var ok att sätta upp kameror i lokalerna. Syftet var att ge föräldrarna möjlighet att se hur barnen hade det på dagarna. Göran understryker att när DI gör bedömningar så måste de undersöka om det faktiskt är ett problem som kan avhjälpas med kameraövervakning och i så fall hur man minimerar integritetsintrånget. Risker finns att man vänjer sig och att övervakningen ger en känsla av trygghet, utan att faktiskt vara det.

Conny Larsson, Kronofogden, tycker att det ligger i sakens natur att innebörden av "personlig integritet" är svår att definiera så att det stämmer överens med allas uppfattning och passar in i varje tänkbar situation. I det fallet anser han att DI som utövar tillsyn över behandling av personuppgifter kan skapa en praxis som visar vad som typiskt sett är känsligt och vilken skydds nivå som ska gälla vid behandling av personuppgifter.

-Det är naturligt i vårt samhälle att människor har olika uppfattning om vad som är rätt eller fel och att uppfattningarna även varierar över tiden. Samtidigt är det viktigt att reglerna och tillämpningen av dem stämmer överens med den uppfattning som delas av åtminstone de allra flesta.

fortsättning sidan 14

Internet är en fluga som kanske blåser förbi. Jag tror inte folk i längden kommer att vilja ägna så mycket tid, som det faktiskt tar, åt att surfa på nätet.

-Ines Usman, f.d. kommunikationsminister (möjlig felciterad)

Vad stadgar PuL – i korthet

När är lagen tillämplig?

Personuppgiftslagen, PuL, gäller både för manuell och automatiserad behandling av systematiskt strukturerade personuppgifter och där sökning sker på ett kvalificerat sätt. Flera undantag finns där andra lagar eller ändamål tar över. Betydelsefulla sådana finns för tryck- eller yttrandefrihet (webbplatser med utgivningsbevis och ansvarig utgivare), journalistiska ändamål eller konstnärligt/och litterärt skapande, privata ändamål samt för vardaglig ostrukturerad behandling av personuppgifter (detta undantag omfattar de flesta bestämmelserna i PuL under förutsättning att behandlingen inte är kränkande).

Hur och när får man behandla personuppgifter?

Vissa grundläggande krav ska vara uppfyllda när man ska behandla personuppgifter. Det måste vara för ett särskilt ändamål, uttryckligt angivet och berättigat. Uppgifterna ska vara riktiga och relevanta och inte vara fler än vad som är nödvändigt. Behandling får inte heller ske för något som är oförenligt med det ursprungliga ändamålet.

Samtycke krävs från den registrerade, med vissa undantag. Ett viktigt undantag är den s.k. intresseavvägningen som tillåter behandling utan samtycke om intresset av behandlingen väger tyngre än den registrerades intresse av integritetsskydd.

Behandlingen brottsuppgifter, personnummer eller känsliga personuppgifter kan inte behandlas endast med en intresseavvägning, utan måste också vara tillåten enligt andra bestämmelser. Brottsuppgifter får i princip endast behandlas av myndighet, personnummer får om det är klart motiverat med hänsyn till något beaktansvärt skäl. För känsliga personuppgifter krävs att andra krav är uppfyllda, t.ex. att den registrerade har gett sitt uttryckliga samtycke eller på annat sätt offentliggjort uppgifterna. Specialregleringar finns t.ex. för marknadsföring, direktreklam, hälso- och sjukvård, forskning och statistik

Den registrerade ska **informeras** om behandlingen och har rätt att ta del av dessa uppgifter. Undantag finns för t.ex. regler om sekretess och tystnadsplikt.

Har uppgiften inte behandlats i enlighet med PuL måste den rättas, blockeras eller utplånas, på begäran av den registrerade.

Vem är skyldig att se till att PuL följs?

Den personuppgiftsansvarige ansvarar för att personuppgifter behandlas enligt lagen, även om t.ex. en inkassobyrå har fått till uppgift att utföra själva behandlingen. DI är tillsynsmyndighet och övervakar hur bestämmelserna tillämpas. Ges uppdrag åt någon annan, personuppgiftsbiträde, måste ett skriftligt avtal upprättas mellan personuppgiftsombudet och ombudet med instruktioner om hur behandlingen ska gå till och vilka tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder ombudet måste vidta.

Måste man anmäla en behandling till DI?

En automatiserad behandling av personuppgifter ska anmälas till DI om inte ett personuppgiftsombud har utsetts och anmälts till DI. Anmälan måste alltid ske om det rör sig om särskild integritetskänslig behandling.

Vilka sanktioner kan man drabbas av om man inte följer PuL?

Den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för skada och kränkning av den personliga integriteten om behandlingen skett i strid mot PuL. Även böter eller fängelse kan bli aktuellt i vissa fall. DI kan under vissa förutsättningar utfärda ett vitesföreläggande.

Går det att överklaga DI:s beslut?

DI:s beslut överklagas i första hand till länsrätten.

Hur gör man som personuppgiftsombud om man är osäker?

Är man tveksam till hur PuL ska tolkas finns möjlighet att ställa frågor till DI, s.k. samråd. DI går igenom omständigheterna och avger ett samrådsyttrande. Man ska dock komma ihåg att DI:s yttrande inte är ett tillstånd och fråntar inte personuppgiftsombudets ansvar enligt lagen.

Liten Ordlista – Viktiga definitioner i PuL

Personuppgifter

Information som direkt eller indirekt kan knytas till en nu levande fysisk person. Bild- och ljuduppgifter räknas som personuppgifter så länge som personen går att identifiera. Även krypterade uppgifter och elektroniska identiteter omfattas.

Den registrerade

Den som en personuppgiften avser.

Känsliga personuppgifter

Uppgifter angående etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening och uppgifter som rör hälsa eller sexualliv.

Behandling av personuppgifter

Alla åtgärder som någon gör med en personuppgift, både på automatisk väg eller manuellt.

Personuppgiftsansvarig

Den som bestämmer avsikten (ändamålet) med och medlen för behandlingen av personuppgifter.

Personuppgiftsombud

Fysisk person som, efter förordnande av den personuppgiftsansvarige, självständigt ska se till att personuppgifter behandlas på ett korrekt och lagligt sätt.

Personuppgiftsbiträde

Den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning (t.ex. ett inkassobolag).

Samtycke

Definieras som "varje slag av otvetydig viljeyttring genom vilken den registrerade godtar att personuppgifter som rör honom eller henne behandlas". Samtycket ska vara individuellt, frivilligt, särskilt, otvetydigt och ska ha lämnats efter det att information om behandlingen har lämnats.

Tredjeland

Stat som inte ingår i EU eller är ansluten till EES.

Vanliga missförstånd vid tillämpningen av PuL

Tillämpningen av PuL i det dagliga arbetet kan skapa viss förvirring och missförstånd kan uppstå. Här är några exempel på sådana situationer.

Särskilda krav ställs för att det ska anses som ett samtycke

Ett inhämtat samtycke måste ha föregåtts av en viss typ av information och vara utformat på ett visst sätt för att räknas som ett samtycke i PuL:s mening. Det handlar om en ganska omfattande informationsplikt om vem som ska behandla uppgifterna, ändamålen samt den registrerades rättigheter. När informationsplikten uppfyllts kan samtycke inhämtas. Detta ska då vara frivilligt, särskilt och en otvetydig viljeyttring från den registrerade.

Nytt samtycke för nytt ändamål

Det går inte att inhämta ett generellt samtycke för att behandla vissa personuppgifter för vilket ända-

mål som helst, när och hur som helst. Vill ett företag använda tidigare inhämtade personuppgifter för ett annat ändamål än det ursprungliga måste ett nytt samtycke inhämtas efter det att ny information lämnats till den registrerade.

Anmälningskyldighet trots personuppgiftsombud om uppgifterna är känsliga

En anmälan till Datainspektionen måste alltid ske om behandlingen avser särskilt integritetskänslig behandling, även om den personuppgiftsansvarige har utsett ett personuppgiftsombud.

Definition av känsliga personuppgifter finns i PuL

Ibland uppstår tveksamhet kring vad som är en känslig personuppgift i lagens mening. I PuL:s 13 § finns det en uppräknning av vad som är känsliga personuppgifter: ras och etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös och filosofiska övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa och sexualliv.

Självklart kan även andra uppgifter uppfattas som känsliga hos gemene man, t.ex. uppgifter om ekonomi och arbetssituation men i lagens mening anses dessa uppgifter inte vara känsliga.

Viktigt att reglerar säkerhetsaspekter med ett personuppgiftsbiträde

I det skriftliga avtalet mellan den personuppgiftsansvarige och ett personuppgiftsbiträde saknas ofta bestämmelser som reglerar säkerheten i behandlingen av personuppgifter, vilket är ett uttryckligt krav enligt PuL. Personuppgiftsbiträdet är skyldigt att vidta de säkerhetsåtgärder som i PuL även åläggs den personuppgiftsansvarige. Här avses lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda personuppgifter som behandlas.

fortsättning, "Storebror är vi"

Camilla Lindberg, (fp), tycker att det vore bra med en större debatt om integritetsfrågor eftersom själva begreppet den personliga integriteten är föränderligt. Det är ett område som är svårt att reglera genom lagstiftning - fall som rör kränkning borde inte behandlas i domstol beaktat risken för att en praxis skapas, menar Camilla.

Nya tider, nya trender

Hos de yngre generationerna, uppväxta med internet och mobiltelefoner, uppkopplade dygnet runt kan man inte förvänta sig att de ska ha samma syn på integritetsskydd som vi har. Ungdomar exponeras med självklarhet både sig själva och andra utan att reflektera närmre över integriteten och vad som kan vara känsligt eller inte. Istället blir andra frågor som IPRED - lagen, synonymt med "Integritetskränkande".

DI gör årligen en undersökning bland ungdomar (14-18 år) om internet och integritet. Den visar tydligt att PuL:s definitioner av känsliga personuppgifter, t.ex. hälsa, religion och politisk uppfattning, inte delas av de yngre generationerna. Ungdomar anser istället att uppgifter som rör känslor, t.ex. vem man är kär i och uppgifter om ekonomin är sådant som man vill hålla privat. Ungdomar är också negativa till att privata företag eller staten tar reda på saker om dem.

Camilla Lindberg, (fp), är övertygad om att uppfattningarna om vad som ska vara tillåtet och inte skiljer sig

betydligt mellan generationerna.

-Från ungdomshåll har man reagerat starkt på både FRA-lagen och IPRED-debatten medan man tycker att det är självklart att man ska ha rätt att spela in en lärare eller ta kort på sina fulla kompisar och lägga ut på nätet.

Professor Cecilia Magnusson Sjöberg är av en liknande åsikt:

-Det förefaller som om yngre generationer har ett helt annat förhållningssätt till (digital) informationshantering än äldre. Genomslaget av sociala nätverk som Facebook är ett tydligt exempel. I olika undersökningar dras ofta slutsatsen att ungdomar har andra värderingar när det gäller den personliga integriteten. Så verkar ju också vara fallet om man ser vad som ligger ute på nätet, men frågan är om inte pendeln kan komma att slå tillbaka i takt med att fler unga utsätts integritetsintrång och t.o.m. brott som bottnar i behandling av personuppgifter, menar Cecilia.

Ett allmänt intresse

Göran Gräslund, DI, har i en debattartikel, publicerad på DN Debatt den 13 mars i år, påpekat det hopplösa rättsläget för den som utsätts för kränkande uppgifter på nätet. Gräslund radar i sin artikel upp flera exempel där gränsen för vad som kan anses rimligt är nådd. Det handlar om namn och bild av dömda brottslingar, grova anklagelser mot namngivna personer, obduktionsbilder

och bilder på fulla ungdomar. DI:s försök att stoppa och förhindra den typen av publiceringar har i stort varit verkningslösa.

I en annan artikel, också publicerad på DN debatt 1 augusti i år menar Percy Bratt, advokat och Arne Ruth, f.d. chefredaktör DN att reglerna i PuL är omöjliga att tillämpa vid kränkningar på internet. De argumenterar för att istället använda sig av den s.k. förtalsbestämmelsen och kritiserar åklagarnas regel att åtal bara ska anses motiverat om det av särskilda skäl anses påkallat från allmän synpunkt. Sådana skäl finns i princip så gott som aldrig, konstaterar Bratt och Ruth även om det handlar om mycket grova och långvariga förtalskampanjer över nätet.

När vi nämner artikeln i vår intervju med Göran Gräslund tycker han att han blev lite missförstådd även om han anser att åklagarna borde ha dåligt samvete.

-Min tanke var inte att man ska införa censur på nätet. Men skyddet för den enskilde mot kränkningar på nätet är väldigt bräckligt. Det är ett faktum att det drivs oerhört få mål där man begär skadestånd, även när det är känt vem som utfört den kränkande handlingen, konstaterar Göran. Risken att förlora ett civiltätligt mål och dra på sig höga rättegångskostnader är för stor samtidigt som beloppsnivåerna för skadestånden är låga.

Göran Gräslund anser att det ska kosta för den som

utsätter andra för otillbörliga intrång eller grova kränkningar på nätet. Tyvärr dras rättsväsendet med bevisvärigheter när det gäller att ta reda på vem som ligger bakom kränkningen.

-Tekniken idag erbjuder många möjligheter att vara anonym på nätet. Det räcker att använda sig av siter som Flaschback:s och deras chatforum, konstaterar Görän.

Camilla Lindberg, (fp), ser också det bristande skyddet för den enskilda människan som ett problem. Det skapar en osäkerhet och leder till att människor, både politiker och privatpersoner, blir skygga och ändrar sitt beteende. Hon tar Politikerveckan i Almedalen som exempel. Det en gång så traditionellt otvungna umgänget mellan journalister och politiker "utanför arbetstid" har försvunnit. Journalistiken tar inte längre sådana hänsyn.

-Istället sitter alla politikerna på sina rum i Visby och trycker i rädsla för att fångas på bild i olämpligt sällskap eller med en drink i handen, suckar Camilla. Eller också är man orolig för att en mindre lämplig formulering inspelad i hemlighet och ryckt ur sitt sammanhang ska dyka upp i nästa nyhetsändring.

Camilla uttrycker oro över konsekvenserna av den vändning som utvecklingen tagit. Vill vi verkligen ha ett samhälle där människor inte ska kunna röra sig fritt och delta i vilka arrangemang de vill utan att riskera att

Datorer behöver i framtiden inte väga mer än 1.5 ton.

-Popular Mechanics, 1949

hamna på bild på någons blogg?

Vilse i labyrinten

Regelverket kring vad som får och inte får registreras, sparas och behandlas är komplext och snårigt trots att PuL i sig bygger på några relativt enkla och tydliga grundprinciper. Undantag, lagar och förordningar som har företräde före PuL, rättsfall, praxis och gråzoner i lagstiftningen gör det dock i praktiken svårt för den som ska hantera personuppgifter i digital form.

Göran Gräslund, Datainspektionen, tycker att EG-direktivet behöver skrivas om för att anpassas till samtiden. De olikheter som kan finnas mellan EU:s medlemsländer kan omfattas av det som varje stat definierar som "god sed". Problemet ligger istället på politisk nivå, menar han, där man har svårt att tackla förhållandet yttrandefrihetsgrundlagen kontra PuL.

-Ländernas lagstiftning är likartad eftersom alla

medlemmar anpassat sig efter direktivet, säger Görän. Däremot har medlemsländerna olika tolkningar av lagstiftningen och uppfattningarna om vad som är integritetskränkande går isär.

För den som arbetar med indrivning finns många begränsningar att ta hänsyn till. Frågan om vad som är motiverat och skäligt är inte alltid självklart. Lika svårtolkat kan de vara vilka uppgifter som kan användas utan samtycke eller hur länge uppgifterna får eller kan sparas.

En kravhandläggare behöver ofta använda sig av personuppgifter som faller under kategorin känsliga. Hälsa, eller snarare ohälsa, till exempel. Kronofogden och Konsumentverket, har i flera rapporter, debattinlägg och artiklar framfört ohälsa både som en orsak till och en konsekvens av överskuldssättning. Samtidigt som borgenärerna är förhindrade att registrera och behandla

fortsättning nästa sida

PuL i praktiken – en översikt av praxis

PuL gäller inte för journalistiska ändamål

Högsta domstolen har fastställt att PuL inte gäller när personuppgifter behandlas för "journalistiska ändamål". Begreppet omfattar de flesta debattinlägg som förekommer på internet, även de som innehåller ganska grova påhopp. HD hänvisar till att yttrandefriheten innefattar "rätten att framföra sådan information och sådana tankar som kränker, chockerar eller stör" (NJA 2001:409).

Privata webbsidor omfattas av dataskyddsdirektivet (och därmed av PuL)

En svensk sajt, utlagd av en privatperson granskades av EG-domstolen, som fastställde att den omfattas av dataskyddsdirektivet och domstolen är alltså av motsatt uppfattning till många tongivande personer inom området, som hävdade att direktivet inte kunde tillämpas på privata webbsidor. Domstolen fastställer också att de personuppgifter som har publicerats på sajten inte har lämnats ut till länder som saknar godkänt dataskydd (EG-domstolens dom den 6 november 2003 i mål nr C 101/01, se även NJA 2005 s 361).

IP-nummer är en personuppgift

Kammarrätten i Stockholm anser att ip-nummer är en personuppgift. Även DI och länsrätten är av den uppfattningen (Kammarrättens dom, mål nr 285-07).

Studentregister får lämnas ut för direkt marknadsföring

Regeringsrätten anser att CSN:s register över studenter får lämnas ut för direkt marknadsföring eftersom marknadsföringen bara sker en gång per termin, uppgifterna avser endast namn och adress, är inte känsliga och den enskilde kan motsätta sig att utlämnandet Regeringsrättens dom 2002-06-24, mål nr 4367-2001).

Förbjudet att publicera konkursbouppteckningar på nätet

Kammarrätten konstaterar att publicering av konkursbouppteckningar på internet inte är tillåtet enligt PuL. Visserligen har Ackordcentralen ett berättigat intresse att publicera uppgifterna, men de registrerades intressen av skydd för den personliga

integriteten väger tyngre (Kammarrättens dom, mål nr 8094-07).

Tillåtet med personliga erbjudanden

DI anser att det är tillåtet att till kunder med Ica-kort skicka personliga rabatterbjudanden på varor de brukar köpa. DI hänvisar till att informationen hämtas från Ica-kortets register och kunden har fått tydlig information om vad som gäller och har sedan lämnat sitt samtycke (Datainspektionens beslut, dnr 1476-2008).

Tillåtet att prestatationsmäta i callcenter

DI menar att det är tillåtet enligt PuL att mäta samtal i callcenter på individnivå under förutsättning att övervakningen i realtid begränsas så mycket som möjligt. I det aktuella fallet användes statistiken bl.a. för planering och lönesättning (Datainspektionens beslut dnr 92-2009).

Fler vägledande fall kan sökas på Datainspektionens hemsida www.datainspektionen.se.

fortsättning, "Storebror är vi"

uppgiften ställs krav på att borgenärerna ska ta hänsyn till just den omständigheten som grund för att skriva av hela eller delar av fordran mot en alltför skuldsatt gäldenär.

De nya reglerna kring penningtvätt är ett annat exempel på hur regelverken kan krocka. DI har fått in så pass många klagomål på bankernas frågvishet när kunder vill öppna ett nytt konto att de funnit anledning att göra en granskning av bankernas rutiner. Hans Kärnlof hos inspektionen konstaterar i en intervju i Privata affärer att Finansinspektionen, FI, och DI:s syn på hur mycket information som kan begäras skiljer sig åt. FI vill ha in så mycket information som möjligt, medan DI vill begränsa den för att individens personliga integritet inte ska kränkas.

Integritetsskyddskommittén har i sitt delbetänkande från 2007 konstaterat att integritetsskyddet har försämrats under 2000-talet. Kommittén är också enig om att nya lagar som slår ut PuL har drivits igenom för snabbt och utan att integritetsriskerna har utretts.

Risken finns att områdets komplexitet med undantag och avvägningar gör det svårt att få en samlad överblick och sedan omvandla den till praktisk tillämpning i vardagen. Rutiner för hantering av personuppgifter blir eftersatta och hamnar långt ner i prioriteringarna där en medvetenhet om att risken för upptäckt är minimal kan vara en bidragande orsak.

Annika Palm, jurist och utbildningssamordnare hos Datainspektionen berättar att utbildning är en integrerad del i myndighetens verksamhet. Det ingår i uppdraget att förmedla kunskap, ge råd och hjälpa alla som hanterar personuppgifter. Alla DI:s handläggare (jurister) föreläser såväl på DI:s egna kurser som vid uppdragsföreläsningar. Strategin är ett medvetet val för att säkerställa både kvalitet och aktualitet i utbildningen.

Under 2008 hölls ett 60-tal utbildningar och föreläsningar, egna och på uppdrag, och Datainspektionen räknar med att genomföra ungefär samma antal utbildningstillfällen under 2009. De egna utbildningarna riktar sig till personuppgiftsombud och andra som hanterar personuppgifter.

De flesta kurserna är öppna både för offentlig som privat sektor, förutom grundkursen för personuppgiftsombud där man separerar kurstillfällena.

DI:s uppfattning är att det finns en stor medvetenhet om integritetsfrågorna hos företag och myndigheter, men inte alltid en lika stor kunskap om integritetslagstiftningen.

-Många som hanterar personuppgifter fokuserar på att hitta eller utveckla "PuL-säkrade" programvaror, säger Annika, men missar att det även krävs kunskap och kompetens hos den personal som hanterar personuppgifter och rutiner för den s.k. personuppgiftsbehandlingen för att uppfylla lagens säkerhetskrav.

Hos inspektionen har man märkt av ett ökat intresse för just informationssäkerhet och kurser som fokuserar på det området blir snabbt fulltecknade. Grundkurserna för personuppgiftsombud är alltid välbesökta, uppger Annika Palm, och myndigheten ser på så sätt till att integritetsfrågorna finns på agendan ute i samhället. Något särskilt område där myndigheter och företags kunskaper verkar vara extra eftersatta har man inte noterat.

-Vår förhoppning är förstås att den ständigt ökande medvetenheten om integritetsfrågorna i kombination med vårt kontinuerliga informationsarbete, leder till att även kunskapen om regelverket stärks, påpekar Annika.

Det olösliga problemet

Men hur ska man då bära sig åt för att skapa en lagstiftning där den personliga integriteten skyddas utan att inskränka yttrandefriheten för den enskilde medborgaren? Är det överhuvudtaget möjligt att skapa ett regelverk som har en chans att hålla jämna steg med teknikutvecklingen och där efterlevnaden kan bevakas effektivt?

Trots sin komplexitet har PuL och annan lagstiftning luckor som gör det möjligt att publicera i stort sett vilka kränkande omdömen som helst om en person, så länge denne inte är känd eller av något annat allmänt intresse. JK, Göran Lambertz, refererar till direktiven för Yttrandefrihetskommittén, där han är ordförande. Direktiven har gett kommittén uppgiften att överväga balansen mellan

integritet och yttrandefrihet.

-Personligen tycker jag att man ska förbjuda grova och oförsvarliga integritetskränkningar. Vi har inte något sådant förbud i dag, och det är enligt min mening en lucka i lagen. Vi är också förpliktade internationellt att stärka vårt integritetsskydd. Det framgår av bl.a. Europadomstolens dom i målet prinsessan Caroline mot Tyskland, där domstolen sa att Tyskland hade brutit

Fakta om FRA-lagen

Den 1 januari i år trädde den mycket omdebatterade FRA-lagen ikraft, eller lag (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet som den egentligen heter. Enligt den gamla signalspaningslagen fick Försvarets radioanstalt, FRA, avlyssna radiotrafik men däremot inte kabeltrafik såsom internet- och telefonledningar.

Med den nya lagen får alltså FRA en rätt att även lyssna av sådan trafik under förutsättning att trafiken går över Sveriges gränser. Från och med 1 oktober 2009 ska FRA få tillgång till aktuell trafik från operatörerna.

Fakta om Trafikdatalagringsdirektivet

Med stöd av det s.k. trafikdatalagringsdirektivet har man inom EU beslutat att alla EU-länder senast den 15 mars i år i nationell lagstiftning ska ha infört en skyldighet för operatörer att bevara uppgifter om människors ringande, mejlande, internetåtkomst och sms:ande i mellan sex månader och två år. Datainspektionen, DI, och motsvarande europeiska myndigheter har framfört stark kritik mot direktivet. DI har framfört som minimikrav att en rättslig prövning ska göras innan trafikuppgifter får lämnas ut till brottsbekämpande myndigheter, istället för som föreslagits i direktivet utan föregående domstolsbeslut och utan att den aktuella personen är skäligen misstänkt för brott. Visserligen finns en motsvarande regel i lag om elektronisk kommunikation, med den viktiga skillnaden mot trafikdatalagringsdirektivet är att det inte finns någon skyldighet för operatören att spara alla trafikuppgifter. Sverige har fortfarande inte infört direktivet i nationell lagstiftning, men sedan EG-domstolen konstaterat att allt är i sin ordning och att samtliga EU-länder måste införa direktivet synes Sverige inte kunna streta emot längre.

Men... vad är det bra för?

- Kommentar från en ingenjör på IBM angående mikrochipet, 1968

mot konventionen genom att inte förhindra en massa paparazfotografering av prinsessan Caroline. Jag tror man kan räkna med att det blir en bestämmelse om stärkt integritetsskydd, men bara mot väldigt allvarliga kränkningar, menar Lambertz.

Conny Larsson, Kronofogden, är av åsikten att det ligger i den svenska lagstiftningsprocessen att vara omgärdad av olika regler som bl.a. syftar till att tillvarata rättsäkerhet och kvalitet. Då tar det tid att ändra på reglerna.

-Genom att lagarna anger ramarna och överläter åt myndigheterna att närmare bestämma hur reglerna ska tillämpas i de enskilda fallen, blir det lättare för rättstillämpningen att "hånga med i utvecklingen", hävdar Conny.

Professor Cecilia Magnusson Sjöberg tycker att frågan är central men utan givet svar. Hon menar att det som brukar lyftas fram i regleringsdiskussioner är

Fakta om Ipred

Ett vanligt missförstånd är att Ipred-lagen är en egen lag, vilket inte stämmer.

IPRED står för Intellectual Property Rights Enforcement Directive och är ett EG-direktiv till skydd för immateriella rättigheter (t.ex. musikers och författares verk). Direktivet som infördes i Sverige i februari i år innebär ändringar i sju olika lagar - varumärkeslagen, upphovsrättslagen, patentlagen, mönsterskyddslagen, firmalagen, kretsmönsterlagen och växtförädlarrättslagen.

Ändringarna trädde ikraft den 1 april i år. Frågan som varit mest på tapeten är olaglig fildelning på internet där ett antal rättighetsinnehavare av musik och film vänt sig till domstol och med stöd av Ipred-reglerna begärt att vissa internetleverantörer ska lämna ut information om vem som står bakom ett antal angivna IP-nummer. För att få ut IP-adresserna krävs att det går att bevisa att de aktuella adresserna använts vid olaglig upp- eller nedladdning.

IPRED-lagstiftningen har inneburit ändringar i PuL och stadgar att det inte krävs särskilt undantag från PuL för att få behandla uppgifter om immaterialrättsligt intrång om behandlingen är nödvändig för att "ett rättsligt anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras". Det finns också en hänvisning till PuL när det gäller hur personuppgifter i dessa fall får behandlas.

Hela idén är ju att folk ska sitta helpackade framför tv:n och trycka in varor de inte behöver. Sen kommer kronofogden.

- Claes Malmberg uttalar sig om bredband i Aftonbladet.

vikten av proaktiv lagstiftning som i möjligaste mån är teknikneutral.

-I dagsläget ser jag inte att personuppgiftslagen som enskild reglering utgör problemet utan snarare att PuL blir ett relativt svagt skyddsinstrument när det samtidigt går att få utgivningsbevis för hemsidor och på webben publicera personuppgifter som hämtats ut från myndigheter med stöd av offentlighetsprincipen.

JK, däremot har en mer pragmatisk syn på saken:

-Man får nog ändå finna sig i att lagstiftaren ofta hamnar på efterkälken. Så har det alltid varit och det gäller för lagstiftaren att inte släppa taget helt utan skynda efter så gott det går.

En annan sällan debatterad fråga är vem som äger rätten till det som läggs ut på nätet. Har jag inte rätt som privatperson att få bestämma om fotografier och information om mig ska finnas på nätet?

Professor Magnusson Sjöberg anser att det skulle vara möjligt att skriva flera avhandlingar om detta.

-Det rör sig både om rättspolitiska överväganden och om gränsdragningen mellan bl.a. yttrandefrihet och integritetsskydd på principiell nivå, men också om tillämpningen av den befintliga lagstiftningen som reglerar möjligheter att få utgivningsbevis för hemsidor, bestämmelser om upphovsrätt m.m. Trots att det råder så mycket juridisk osäkerhet är det ändå positivt att frågorna får så mycket uppmärksamhet idag.

Camilla Lindberg, (fp), talar engagerat om en integritetsbalk, liknande den miljöbalk som med framgång införts inom området för miljöfrågor.

-En integritetsbalk kan samla alla bestämmelser som reglerar skyddet för den personliga integriteten. Den skulle ge DI större befogenheter till kontroll och att vidta åtgärder samt vidga deras kompetensområde, anser Camilla. Från lagstiftarens sida införs ett helhetsperspektiv i ändamålsbedömningen utan undantag från de ändamål som finns uppräknade i lagen, om inte ett nytt riksdagsbeslut fattas. På så sätt skulle man kunna stoppa ändamålsglidningar som kan ske när en lagstiftning är

alltför vid, fortsätter Camilla.

Göran Gräslund, DI, tror däremot inte på en samlad lagstiftning i form av en integritetsbalk. Han tycker att man istället ska hitta en form av standard i registerförfattningarna.

-Det största problemet är att regleringarna finns på så många ställen och i så många olika registerförfattningar, anser Göran.

På frågan om DI skulle vilja ha ytterligare befogenheter och verktyg för att stävja integritetskränkning skrattar Göran Gräslund och medger att ett utvidgat område och bättre verktyg naturligtvis skulle vara bra. Han nämner också att Integritetsskyddskommittén i sitt slutbetänkande hade synpunkter på DI:s uppdrag.

-DI tillkom ju i en helt annan tid. Ingen annan statlig myndighet har upplevt så mycket förändringar inom sitt verksamhetsområde under de 35 år som myndigheten funnits, menar generaldirektören. Definitionen av DI:s uppdrag har inte alls ändrats i samma omfattning.

Dominoeffekten

Vi upprörs över IPRED och FRA men bekymrar oss inte för personuppgifterna vi själva sprider ut när vi använder oss av "gratis tjänster". Vi funderar inte heller över de spår som vi lämnar efter oss och som leder tillbaka till individen. Ingen nämnvärd kritik hörs mot Googles växande informationskontroll som följer med varje klick vi gör när vi nyttjar deras tjänster.

I en artikel publicerad på Computer Swedens nätupplaga från 25 augusti i år intervjuas Gunnar Ryman, VD för Postorderföretaget Haléns om den långtgående kartläggning som bolaget gör av kunderna i avsikt att ge den enskilde webb-besökaren personulika erbjudanden. Hos Haléns handlar det inte bara om uppgifter om kön och bostadsort utan också inköpsvanor, besökta webbsidor, valda länkar och information från bloggar och kommentarsinlägg. DI har i en granskning av ICA, som arbetar på ett liknande sätt för att ge kunderna individuella erbjudanden, konstaterat att det är ok så länge kunden gett sitt samtycke.

Hur många gånger reflekterar vi egentligen över vad

fortsättning nästa sida

fortsättning, "Storebror är vi"

den där lilla ikryssade rutan innebär i form av samtycke. innan vi klickar på "Accept" knappen?

I USA diskuteras nu på allvar ett lagförslag som ger Vita Huset möjlighet att stänga av internet vid en ännu icke definierad "krisituation". I Sverige har den "integritetskränkning" mot upphovsrättsindustrin som IPRED frågan omfattar fått företagen att flytta kampen mot fildelning från individen till operatörerna. Ett beslut från Stockholms tingsrätt om viteskrav fick The Pirate Bay:s operatör att stänga ner fildelningssajten vilket väckte oron över vad som kan hända om operatörerna ställs till svars för vad kunderna gör på nätet. Konsekvensen kan bli att operatören och inte rättsväsendet måste bedöma vilket innehåll som ska tillåtas finnas på nätet.

Så vad har då integritetskränkningar på nätet att göra med inkassobolagens behandling av personuppgifter i det dagliga arbetet? En hel del.

Det har självklart att göra med hur insamlad information kan och får användas och vem som kan och får använda den. Innehavet av stora mängder personuppgifter ger ett enormt maktmedel mot den enskilde medborgaren. Det är inte enbart kommersiella aktörer som har sådana innehav utan också Staten, som genom sina myndigheter har en ofantlig databas med personliga uppgifter. Uppgifter som de enligt grundläggande rättsliga principer också måste dela med sig av.

Resultatet av integritetsdebatten i att lagstiftarna höjer nivåerna för integritetsskyddet kommer det att få betydelse inte bara för oss som utövare utan också för andra aktörer i kedjan. Ett sådant förslag ligger just nu hos Justitiedepartementets där Regeringen vill att

betalningsmärkningar på mindre belopp, oavsett hur många de är, inte ska få användas eller synas i en persons kreditupplysning. Utan att överdriva riskerna så är det inte så svårt att föreställa sig vad konsekvenserna av en sådan förändring kan bli. Sannolikt blir det dyrare för vissa grupper att låna pengar, inkassoärenden och betalningsförelägganden kommer att öka och de personer som har ett problematisk skuldsättningsbeteende

Aldrig någonsin kan en elektronisk räknemaskin ersätta Facits högkvalitativa mekaniska räknemaskiner.

- Utvecklingschef på Facit

kommer att upptäcks alltför sent.

Det har också att göra med vår strävan att bedriva kravverksamhet effektivt och med omsorg om individen, där tillgången till information om gäldenärens ekonomiska situation och möjligheten att spara och bearbeta uppgifterna är en väsentlig faktor. Det som är nödvändigt att registrera i inrivningsverksamhet kan upplevas som integritetskränkande för den enskilda personen.

Varje begränsning för kravhandläggaren att bilda sig en uppfattning om individens ekonomiska läge medför att gäldenären riskerar att få en mindre nyanserad bedömning i val av kravåtgärd eller av en begäran om betalningsstopp. Kfr är beroende av att ingivarna väljer "rätt" och inte överbelastar systemet med utsiktslösa ansökningar. Vad skulle hända om inkassobolagen

i brist på nödvändiga uppgifter skickade merparten av sina ärenden till utmätning istället för, som i dag lägga stora resurser på att hitta en individanpassad, frivillig lösning för den skuldsatte?

Men det har också att göra med grundläggande medborgerliga rättigheter som yttrandefrihet och rätten att fatta egna beslut. En personlig uppgift, när den en gång sugits upp i cyberspace svarta hål så är den utanför individens kontroll. Då kan den användas på allehanda mer eller mindre önskvärda sätt. Om, och i så fall hur, ska vi skydda oss själva och våra medmänniskor från de intrång i och kränkningar av den personliga integriteten som vi själva orsakar?

Så - hur gick det då för dagiset som seriöst övervägde att göra en "Big Brother" och installera kameror? De fick nej av DI som inte tyckte det var någon bra idé. Men eftersom det den här gången inte handlade om ett tillstånd utan en förfrågan så har DI inte släppt frågan utan vill utreda den närmare.

Den lär nämligen dyka upp igen.

*Elisabet Hammar
Maria Nyrén Ivarsson*

Maria Nyrén Ivarsson

Elisabet Hammar

Hur står det till med IT-säkerheten för smslån?

Det är något som Datainspektionen, DI, nu genom tillsyn ska ta reda på. Affärsidén med smslån går ut på snabba lån med korta handläggningstider, vilket betyder att dessa företag under högt tempo behandlar stora mängder personuppgifter. DI ska bl.a. granska IT-säkerheten och särskilt titta på hur låneföretagen identifierar kunderna, vilka gallningsrutiner som finns, missbruksregistrering och hur kreditupplysningsinformation inhämtas och bevaras.

Källa: Pressmeddelande från Datainspektionen den 15 september 2009

DI oroade över EG-direktiv om registrering av människors hälsa

EU har tagit fram ett direktiv som innebär att uppgifter om människors hälsa kan bli tillgängligt på internet för både allmänheten och myndigheter. Syftet är att skapa en gemensam infrastruktur med bestämmelser för utbyte och tillgång av s.k. rumsdata – information som är kopplad till geografiskt läge.

Datainspektionen, DI, har tittat på förslaget om hur direktivet ska införas i svensk lag och är oroade för vilka effekter detsamma kommer att få vad

gäller den personliga integriteten, då en svensk myndighet kan bli skyldig att tillgängliggöra uppgifter om personers hälsa via internet både för andra myndigheter och för allmänheten. Eftersom en djupgående konsekvensanalys saknas avstyrker DI förslaget. DI:s yttrande finns att hämta på DI:s hemsida, www.datainspektionen.se.

Källa: Pressmeddelande från Datainspektionen den 13 mars 2009

DI kritiserar Förslag till ungdomsregister

För att ungdomsorganisationer som får statliga bidrag ska kunna stävja bidragsfusk föreslår en statlig utredning en möjlighet för dessa ungdomsorganisationer att spara en stor mängd medlemsinformation i fem år. Den information som då ska sparas handlar t.ex. om olika människors fritidsintressen där i vissa fall känsliga personuppgifter kan komma att registreras.

Datainspektionen, DI, menar att utredningen inte övervägt alternativa kontrollmetoder i tillräckligt stor

Flödet av personuppgifter ökar inom EU

För att polisen i andra medlemsländer inom EU ska kunna göra automatiska sökningar i t.ex. Sveriges DNA- fingeravtrycks och fordonsregister har man inom EU infört det s.k. Prümrådsbeslutet som stöd för denna möjlighet.

Datainspektionen, DI, som tagit del av förslaget delar utredningens förslag i stort vad gäller föreslagen lagstiftning på aktuellt område. Däremot påpekar DI att myndighetens ökning av tillsynsuppgifter inte kommer att vara "marginell" såsom utredning anser. DI anser att myndigheten kommer att behöva ytterligare resurser då flödet av personuppgifterna mellan EU-länderna kommer att öka risken för otillbörliga integritetsintrång.

DI har redan tidigare anfört kritik mot att det är respektive land som bestämmer vilka kategorier av personer som ska lagras i landets fingeravtrycks- och DNA-register och vilka regler som ska gälla för gallring av registren. Eftersom flera EU-länder har betydligt generösare registrerings- och gallringsregler än vad Sverige har innebär detta att svensk polis vid slagningar i andra medlemsstaters register kan få träffa på DNA- eller fingeravtrycksprofiler som inte får förekomma i svenska register, menar DI.

Källa: Pressmeddelande från Datainspektionen den 1 juni 2009

Kontrollbrist av myndighetsanställdas åtkomst av personuppgifter

Datainspektionen, DI, har under året genomfört ett antal inspektioner av vilka interna kontrollrutiner som myndigheterna har för att upptäcka och åtgärda obehörig åtkomst av personuppgifter. De myndigheter som granskats var CSN, Försäkringskassan, Kfm, Migrationsverket och Statens Pensionsverk och slutsatsen blev att det fanns brister i kontrollen av åtkomsten av personuppgifter för anställda inom myndigheterna.

utsträckning och anför i sitt yttrande att utredningen inte heller gjort någon analys av effekterna på den personliga integriteten. DI pekar bl.a. på de klagomål som inkommit från Folkbildningsrådets och Riksidrottsförbundets medlemmar vad gäller registrering, som stöd för att registrering av aktuella uppgifter kan uppfattas som kränkande. DI kan därför inte stödja det aktuella förslaget i dess nuvarande utformning.

Källa: Pressmeddelande från Datainspektionen den 25 augusti 2009, delbetänkandet "Fritid på egna villkor".

Insynsutredningen ger sin syn på integritet i brottbekämpning

Insynsutredningen har avgett ett delbetänkande där man utrett vissa frågor som avser insyn och integritet i brottbekämpningen. Utredningen har behandlat frågan om hur stark den gällande förundersökningssekretessen ska vara vad gäller den enskildes personliga och ekonomiska förhållanden. Vidare har utredningen tittat på allmänhetens rätt att ta del av bilder på döda/allvarligt skadade människor när sådana bilder ingår i ett förundersökningsprotokoll.

Slutligen har också utredningen tittat på om ändringar bör göras i offentlighets- och sekretesslagen, så att enskilda i studiesyfte kan under tystnadsplikt följa de brottbekämpande myndigheternas verksamhet. I delbetänkandet avges förslag till hur aktuell lagstiftning bör utformas för att kunna uppfylla en rimlig avvägning mellan den enskildes behov av integritetsskydd och det allmännas intresse av att kunna ta del av de brottbekämpande myndigheternas verksamhet.

Källa: Delbetänkande av Insynsutredningen, Insyn och integritet i brottbekämpningen – några frågor SOU 2009:72.

En av de granskade myndigheterna saknade helt och hållet logguppföljning medan de övriga inte innehade detsamma i tillräcklig omfattning. Senast den 15 oktober i år ska de aktuella myndigheterna inkomma till DI med en plan som visar hur logguppföljning ska ske eller förbättras.

Källa: Pressmeddelande från Datainspektionen, 7 juli 2009.

Yttrandefrihetsfrågor utreds med JK i spetsen

Regeringen tillsatte 2003 en beredning som skulle följa utvecklingen på tryck- och yttrandefrihetens område, Yttrandefrihetskommittén med Justitiekanslern, JK, som kommitténs ordförande. Kommittén har lämnat flera delbetänkanden, det sista är från februari i år. Frågan som ligger högst på dagordningen är om Tryckfrihetsförordningen, TF, och Yttrandefrihetsgrundlagen, YGL, ska ersättas med en ny grundlag som är teknikoberoende. Frågan om integritetsskyddet kommer, enligt JK, nog inte kommittén in på förrän hösten 2010.

Det ursprungliga direktivet (dir. 2003:58) gav kommittén i uppdrag att analysera om det frivilliga grundlagsskyddet enligt 1 kap. 9 § YGL kan komma i konflikt med bestämmelser som har till syfte att skydda den personliga integriteten. Frågor rörande integritetsskydd har i viss mån behandlats i ett debattbetänkande, där man kom fram till att den enskildas privatliv i Sverige har ett relativt svagt skydd, sett ur ett internationellt perspektiv.

Påpekande har också framförts avseende internetpubliceringar som i stort sett faller utanför de självsanerande etiska regler som gäller för pressens område. Även behovet av förutsebarhet när det gäller vilka publiceringar som skulle kunna komma i konflikt med ett stärkt integritetsskydd och utformningen av bestämmelserna som reglerar förutsättningarna för enskilda att föra talan vid domstol om de utsätts för brott i medierna kommer att ses över. Kommittén ska också titta på eventuella andra möjligheter att ändra reglerna i TF och YGL för att stärka den personliga integriteten mot medieföretag, utan att för den delen inskränka tryck- och yttrandefriheten.

Kommitténs arbete ska vara klart i december 2011.

Källa: Kommittédirektiv: Tilläggsdirektiv till Tryck- och yttrandefrihetsberedningen (Ju 2003:04), Dir. 2008:42

Kronofogden inleder försöksverksamhet

Kronofogden gör hösten ett försök med något som kallas för "proaktiv telefondialog" på två orter i Sverige, Mora och Hudiksvall. Försöket går ut på att ringa gäldenärer med sin första skuld för att ge dem en vägledande dialog hur man kan hantera sin skuldsituation. Försöket är inspirerat av hur Storbritannien hanterar motsvarande verksamhet från sina "call centre" i Skottland.

– Tanken är att vi ska ringa upp gäldenären redan under avitiden och att vi lyssnar för att sedan kunna anpassa samtalet efter gäldenärens behov säger Sven Kihlgren, chef för verkställighetsprocessen på Kronofogdemyndigheten. Att vi ringer under avitiden innebär att vi har möjlighet att föra en dialog innan vi sedan vidtar exekutiva åtgärder för att få skulderna reglerade.

Det är inte bara gäldenärerna i Mora och Hudiksvall som omfattas av försöket, utan alla "förstagångsgäldenärer" i hela landet.

– Vi kommer inte att hinna tala med alla de närmare 100 000 som kan vara aktuella, men förhoppningsvis en ganska stor andel, säger Sven Kihlgren, chef för verkställighetsprocessen på Kronofogdemyndigheten.

Under avitiden utför verkställigheten i normalfallet inga exekutiva åtgärder. När väl avitiden gått ut, är det respektive verkställighetsteam runt om i landet som verkställer de mål som respektive förstagångsgäldenär har att betala. I de fallen "proaktiv telefondialog" inte har hunnit ske under avitiden för respektive team en vägledande dialog med gäldenären.

Kronofogden får kritik av JO för långsam utmätningshandläggning

Ett inkassobolag anmälde bl.a. Kronofogdemyndighetens, Kfm, handläggning av ett utmätningssärende till Justitieombudsmannen, JO, och anförde att Kfm dröjt för länge med att utmäta ett bankkonto. Fördröjningen medförde att gäldenären kunde använda upp pengarna på kontot.

JO anförde att utsköningsbalkens regler stadgar att en utmätning ska ske så snart som möjligt efter det att de handlingar som behövs har kommit in till Kfm och att

sökanden kan gå med på uppskov med utmätningen under en viss tid. JO konstaterade att det i det aktuella målet inte lämnats något uppskov och att det inte framkommit något hinder mot att verkställa utmätningen. Kfm hade själva i sitt svar till JO anförde att Kfm skyndsamt skulle ha verkställt utmätningen av det aktuella bankmedlet, men att så inte hade skett. JO konstaterade därför att Kfm:s handläggning var värd att kritiseras.

Beslut från JO, daterat 2009-06-30, Diarienummer: 4314-2008

Moderna hyreslagar

Hyreslagsutredningen har överlämnat sitt slutbetänkande "Moderna hyreslagar" (SOU 2009:35). Här föreslås att 12 kap. jordabalken, JB, ofta kallad hyreslagen, görs mer överskådlig och lättillgänglig genom att de flesta paragraferna lyfts ut ur JB och placeras i två särskilda lagar – bostadshyreslagen och lokalhyreslagen. Kapitelindelning och underrubriker kommer att göra det lättare att hitta bland bestämmelserna, tror utredaren. Visserligen kommer antalet paragrafer att öka enligt förslaget men de kommer i stället att bli kortare innehållsmässigt.

Pressmeddelande från justitiedepartementet den 16 april 2009

Möjlighet till förtur i domstol

Riksdagen har antagit regler om s.k. förtursförklaring. Detta innebär att en enskild part ges en möjlighet att ansöka om förtursförklaring beträffande alla typer av mål i domstol. Har handläggningen av det aktuella målet tagit oskäligt långt tid ska chefen för domstolen förklara att målet ska behandlas med förtur. Möjligheten till förtursförklaring införs bl.a. för att stärka allmänhetens förtroende för domstolarna som varje år avgör över 300 000 mål och ärenden. Bestämmelserna ska även reglera vilket ansvar domstolscheferna har när det gäller långsam handläggning av mål och ärenden. Förslaget träder i kraft den 1 januari 2010.

Källa: Pressmeddelande från Justitiedepartementet den 4 juni 2009. prop. 2008/09:213 Förtursförklaring i domstol.

Fråga Juristen

Maria Nyrén Ivarsson ger svar på frågor av juridisk karaktär och som rör aktuella ämnesområden för branschen. Har du någon juridisk klurighet du undrar över? Välkommen att inkomma med din fråga till oss. Mejla gärna dina frågor till kansliet@svenskinkasso.se med rubriken "Fråga juristen".

Vad är det egentligen för skillnad på personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde enligt PuL?

Svar: I personuppgiftslagen, PuL, talar man om tre olika roller när det gäller behandling av personuppgifter. Den första kallas för *personuppgiftsansvarig* och har till uppgift att bestämma ändamålen med och behandlingen av personuppgifterna. Den personuppgiftsansvarige är själva den juridiska personen eller myndigheten, och alltså inte en vd eller en anställd. Det är den personuppgiftsansvarige som ansvarar för att all hantering av personuppgifter sker i enlighet med PuL.

Vidare talar PuL om *personuppgiftsombud* som är en fysisk person som, efter förordnande av den personuppgiftsansvarige, självständigt ska se till att personuppgifter behandlas på ett korrekt och lagligt sätt. Observera att det fortfarande är den juridiska personen som är personuppgiftsansvarig – detta ansvar kan aldrig tas över av ett personuppgiftsombud. En fördel med att utse ett personuppgiftsombud är att den personuppgiftsansvarige inte behöver anmäla behandling av personuppgifter till Datainspektionen, DI, vilket alltså är utgångspunkten enligt PuL.

Slutligen talar PuL om *personuppgiftsbiträde*, som är den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning (t.ex. ett inkassobolag). Ett personuppgiftsbiträde och den eller de personer som arbetar under bitrådets eller den personuppgiftsansvariges ledning får behandla personuppgifter bara i enlighet med instruktioner från den personuppgiftsansvarige.

Det verkar det vara en viss begreppsförvirring om vad dessa tre benämningar betyder och vad som skiljer dem åt. Ett inkassobolag är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som hänför sig till de fordringar som inkassobolaget äger själv och självklart för personuppgifter som t.ex. rör inkassobolagets anställda. Men ett inkassobolag är även i lagens mening ett personuppgiftsbiträde i förhållande till de personuppgifter som bolaget behandlar när de driver in pengar åt sina uppdragsgivare.

Vid omförhandling av ett befintligt avtal med en av våra uppdragsgivare vill densamma nu föra in en särskild klausul som reglerar säkerhetsfrågor vid personuppgiftsbehandling, t.ex. vilka tekniska och organisatoriska åtgärder som vi måste vidta. Finns det något lagligt krav på att en sådan bestämmelse ska finnas med?

Svar: I 30 § PuL finns det ett krav på att ett skriftligt avtal upprättas mellan personuppgiftsbiträdet och den personuppgiftsansvarige avseende behandling av personuppgifter. Av avtalet ska det framgå att personuppgiftsbiträdet endast får behandla personuppgifterna enligt instruktioner från den personuppgiftsansvarige. I 30 och 31 §§ PuL framgår det vidare att personuppgiftsbiträdet är skyldigt att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Vid fastställande av vilken säkerhetsnivå som ska uppnås ska vissa omständigheter beaktas, som de tekniska möjligheter som finns, vad det skulle kosta att genomföra åtgärderna, de särskilda risker som finns med behandlingen av personuppgifterna, och hur pass känsliga de behandlade personuppgifterna är.

Den personuppgiftsansvarige är skyldig att säkerställa att personuppgiftsbiträdet har den kompetensen och det kunnande som krävs för att kunna genomföra aktuella säkerhetsåtgärder samt se till att personuppgiftsbiträdet verkligen vidtar åtgärderna.

Slutligen kan också nämnas att vid behandling av personuppgifter i det allmänna verksamheten kan det finnas bestämmelser som ska gälla istället för PuL:s regler om säkerhet vid personuppgiftsbehandling.

*Maria Nyrén Ivarsson
Svensk Inkasso*

Korten på bordet – Replik

Svensk Inkassos ordförande Claes Månsson replikerar Egon Frids, v, debattartikeln från Säkra Betalningar nr 2/2009. I debattartikeln efterlyste Egon bl.a. större socialt ansvarstagande från inkassobolagens sida.

Inkassoföretagen agerar korrekt!

Egon Frid (v) skrev i förra numret av tidningen att inkassobranchen nu har ett utmärkt tillfälle att förbättra sin image och ta ökat socialt ansvar. Det är riktigt tänkt och branschen kan säkert behöva utveckla en ökad lyhörddhet och förbättra sina kontaktytor mot såväl gäldenärer som borgenärer. Inkassobranchen bör och skall ta ansvar för sin verksamhet och den viktiga samhällsservice som utförs. Svensk Inkasso har också inlett ett långsiktigt arbete för att förbättra kontakterna med alla samhällets aktörer och informera om sin verksamhet – som alltid skall bedrivas enligt god inkassosed. Frids formuleringar leder dock fel i några avseenden vilka skall påpekas här. Det förhållandet att branschen skall agera ansvarsfullt betyder inte att Frids ståndpunkter är riktiga.

Frid skriver om ett antal frågor som har beröring med överskuldsetting och med branschens verksamhet, t ex om sociala lån, absolut preskription, förbud mot snabblån, ändrade registreringsrutiner för skulder, uppstramning av inkassoverksamhet, sänkta avgifter vid inkassokrav, ökade förbehållsbelopp till gäldenärens fördel, m.m. De mer konkreta förslag som lämnas för att komma till rätta med överskuldsetting går alla ut på att skulder utan förbehåll skall minskas och/eller avskrivas – inte betalas eller avbetalas. Svensk Inkasso har motsatt uppfattning och anser att förpliktelser skall fullgöras. Frids förslag har alla utretts av 2007 års Insolvensutredning och är nu föremål för beredning i regeringskansliet. Svensk Inkasso kan notera att utredningen i stort sett avvisat alla de mindre väl övervägda förslag som pekar mot sådan förbehållslös skuldavskrivning som Frid förespråkar, och det ser ut som om regeringen kommer att lägga fram en lagrådsremiss som åtminstone i huvudsak följer utredningsförslaget. Sannolikt införs en friare (mer generös) bedömning av gäldenären inför lagstadgad skuldsanering, främst genom att skuldernas ålder inte längre skall ha betydelse. Det innebär att den som är överskuldssatt snabbare skall komma ifråga för lagreglerad skuldsanering – en utveckling som Svensk Inkasso står bakom.

Frid framför en rad åsikter som är mer grumligt teknade och som går ut på att inkassobolagen agerar klanderbart, aggressivt, "väcker skulder till liv" på ett otillbörligt sätt, tjänar pengar på inkassoavgifter genom att driva in ersättning för kostnader som uppstått i samband med

indrivningen. Därtill anser Frid att inkassobolagen stressar gäldenärer trots att bolagen genom registerforskning och scoring har god kunskap om enskilda gäldenärens betalningsförmåga.

Vad Frid skriver här saknar oftast stöd eller är illa underbyggt. I ett fall finns hänvisning till "Konsumentverkets rapport" utan närmare precisering och saken gäller inkassobolagens påstått alltmer aggressiva indrivningsmetoder. Den konsumentverksrapport som avses är sannolikt PM 2003:04, Överskuldsetting. Här återfinns på två ställen, (s23 resp. 34f.) en likalydande text:

"Inkassoföretagen å sin sida har under senare år tillämpat en aggressivare typ av indrivning. Tiden för gottgörelse från gäldenärens sida har förkortats, indrivningsförsöken pågår under längre tid och även små belopp krävs in".

Texten saknar källhänvisning i Konsumentverkets (sex år gamla) rapport (samtidigt som den nedtecknats i anslutning till uppgiften om att Datainspektionen utövar tillsyn över branschen och därmed ger sken av att uppgiften eventuellt kommer från tillsynsmyndigheten, dock utan sådan hänvisning). Även den bakomliggande rapport som Frid hänvisar till uppvisar således samma brister som de egna påståendena. Tillsynsmyndigheten har inte riktat invändningar mot branschen i de avseenden som är aktuella. I Finansinspektionens rapport Handel med förfallna fordringar, 2006:3, som tillkommit i samarbete med Datainspektionen, antyder de båda myndigheterna att det kan vara frestande att använda "tuffare metoder" i kontakterna med gäldenärerna i syfte att öka lönsamheten. Myndigheterna avstår emellertid från ogrundade påståenden. Över huvud taget framför Datainspektionen regelbundet att tillsynen över inkassobranchen visar mycket få övertramp och att branschen fungerar väl. Frids påståenden om att branschen agerar felaktigt kan således avvisas.

Frids anmärkning att skulder väcks till liv på ett otillbörligt sätt får antas riktad mot de preskriptionsavbrott som genomförs av inkassoföretag och deras uppdragsgivare. Gällande rätt är tydlig och stadgad av den riksdag som Frid är en del av. Frid tycks utgå ifrån att fordringspreskription är något som skall inträffa och att det av något skäl är "fel" att vidta preskriptionsavbrytande åtgärder.

De rättspolitiska grunderna för preskription är en helt andra, nämligen att i klarhetens intresse tydliggöra att gamla, osäkra, icke bevakade fordringar inte kan göras gällande när viss tid förlöpt. Fordringar som bevakas av sina ägare, borgenärerna, träffas inte alls av preskriptionsreglerna. De preskriptionsavbrytande åtgärderna är enkla, tydliga och självklara. Det saknas varje motiv för att fordringar skall preskriberas endast till följd av sin ålder. Det är kombinationen av ålder och passivitet som utlöser preskription. Något annat skäl till fordringspreskription finns inte. Detta är egentligen självklart eftersom en fordring, precis som vilken annan lös eller fast egendom som helst, utgör en tillgång och den privata äganderätten utgör en grundsten i de demokratiska rättssystemen. Inkassobranchen väcker inte fordringar till liv på något otillbörligt sätt.

En annan, lika diffust grundad, uppfattning som antyds är att det i någon mening skulle vara klanderbart att överlåta (osäkra) fordringar vilka senare kan göras gällande mot gäldenären av den nye ägaren. Här tycks tanken vara att när den ursprungliga borgenären sålt fordringen (sannolikt till ett lägre pris än dess nominella värde) så bör gäldenären "befrias" från den delen av fordringen som skrivits ner i bokföringen. Det förhållandet att fordringar prissätts och värderas i en fri marknad och enligt bokföringslagstiftningen kan aldrig inverka på det ursprungliga rättsförhållandet. Fordringens nominella värde speglar den vara eller tjänst som överlätits och som överenskommit mellan de ursprungliga parterna. Värdet av denna vara eller tjänst blir naturligtvis inte mindre för att fordringen mot gäldenären värderas lägre med hänsyn till olika omständigheter. Om den ena parten i ett fordringsförhållande, borgenären, väljer att skriva ner värdet på sin fordring eller överlåter fordringen till ett lägre belopp än det nominella, kan detta aldrig innebära att den andre parten, gäldenären, på något sätt skulle kunna tillgodogöra sig mellanskillnaden. Vad skulle motivet för en sådan värdeöverföring vara? Svensk Inkasso har samma uppfattning om formell skuldavskrivning som riksdagen, nämligen att avskrivning av skulder skall ske under lagstadgade former.

Utgångspunkten i svensk rätt att den som orsakar ett betalningsdröjsmål skall ersätta den drabbade för de kostnader som uppkommer till följd av förseningen.

fortsättning nästa sida

Detta gäller naturligtvis oavsett om borgenären inkasserar förfallna fordringar själv eller genom ombud. Vad Frid anför om sänkta kostnadsersättningar kan knappast vara allvarligt menat om principen om ersättningskyldighet skall upprätthållas. Riksdag och regering beslutar om ersättningarnas storlek.

En direkt felaktighet skall kommenteras. Frid skriver att "det inte [är] direkt ovanligt att en person hamnar i Upplyningscentralens register på grund av en för sent inbetald räkning." (Frid använder argumentet som stöd för sin åsikt att betalningsanmärkningar inte bör få registreras i tre år utan i ett år). Hårtill kan endast säga att det faktiskt inte bara är ovanligt – det är omöjligt! Svensk rätt medger inte att uppgifter om för sent betalda räkningar registreras i kreditupplysningsregister. Det är svårt för en privatperson att få en betalningsanmärkning, dvs registreras i ett kreditupplysningsregister. Först skall den betalningsansvarige ha fått en faktura och därefter både en och två betalningspåminnelser. Härefter utställs ett inkassokrav, vilket följs av en ansökan om betalningsföreläggande av Kronofogde-

myndigheten. Ärendet vid Kronofogdemyndigheten handläggs formellt vilket bl a innefattar att delgivning enligt delgivningslagen sker. Den betalningsskyldige kan bestrida fordringen (varvid processen fortsätter i domstol utan att en betalningsanmärkning kan uppkomma med mindre än att dom meddelas), eller inom en tiodagarsperiod betala sin skuld. Först därefter fastställs skulden av myndigheten och det är vid denna tidpunkt som en betalningsanmärkning (en fastställd skuld) kan registreras i ett kreditupplysningsregister. (För näringsidkare gäller andra regler som innebär att redan en ansökan om betalningsföreläggande kan registreras i kreditupplysningsregister). Den enskilde har under det beskrivna förloppet (vilket omfattar flera månader) mycket goda möjligheter att tillvarata sin rätt, oavsett fordringsbeloppets storlek.

Det är riktigt som Frid skriver att inkassobolagen använder scoring i syfte att bedöma betalningsförmågan hos registrerade gäldenärer. Sådan scoring leder emellertid inte till att gäldenärer stressas utan har motsatt effekt. Inkassobolagen vidtar inga åtgärder som bedöms

som ekonomiskt omotiverade och den gäldenär som bedöms ha dålig betalningsförmåga blir normalt inte föremål för indrivning.

Det skall slutligen anmärkas att det är nödvändigt för den som lämnar kredit att göra en kreditbedömning. En sådan bedömning kräver underlag. Detta underlag skulle försämrats avsevärt om betalningsanmärkningar skulle få registreras under endast ett år. Frågan om registrering av kreditupplysningar är för övrigt föremål för beredning i regeringskansliet, dock att kortare registreringstider på sätt Frid förespråkar inte synes aktuella.

Text; Claes Månsson

Ändrade regler för offentlig upphandling

Finansdepartementet föreslår en rad förändringar när det gäller de lagar som reglerar offentlig upphandling. Bl.a. föreslås att en upphandlande myndighet inte längre ska behöva tillämpa lagen om offentlig upphandling när de köper varor eller tjänster från en juridisk person som de innehar eller är medlem i.

Bakgrunden till förslaget är att Regeringsrätten, RegR, prövat om det är i överensstämmelse med LOU att en upphandlande myndighet köper tjänster från ett aktiebolag som den upphandlande myndigheten äger, utan ett formellt upphandlingsförfarande (RÅ 2008 ref. 26). RegR kom fram till att det undantag som EG-rättslig praxis medger i form av de s.k. Teckal-kriterierna inte kan tillämpas om det inte införs en uttrycklig bestämmelse om detta i svensk lagstiftning.

Då en stor del av den kommunala verksamheten är organiserade i bolagsform innebär RegR:s avgörande att det måste ske en snabb och kostsam omvandling av den offentliga sektorns bolagsinnehav. Med tanke på de stora ekonomiska effekter som denna omvandling skulle

innebära för framför allt kommuner och landsting införs därför ett temporärt undantag från LOU.

Den föreslagna bestämmelsen föreslås träda i kraft den 1 juni 2010 och ska gälla fram till och med 31 december 2012. Frågan om ett behov av ett varaktigt undantag från kravet på att tillämpa LOU ska utredas vidare, anför utredningen.

Även nya regler vad gäller rättsmedel och rena förenklningar av befintliga regler på upphandlingsområdet föreslås också. För att hindra att en upphandlande myndighet skyndar sig att ingå avtal för att hindra överprövning av en upphandling föreslås att myndigheten måste vänta i tio eller 15 dagar från det att beslutet om att tilldela en leverantör ett kontrakt har meddelats, innan densamma kan ingå ett avtal med den vinnande parten. För att komma till rätta med att upphandlande myndigheter och enheter underlåter att annonsera upphandlingar när lagstiftningen ställer krav på det föreslås att en domstol ska kunna ogiltigförklara ett avtal som ingåtts genom sådan otillåten direktupphandling.

Konkurrensverket ska också i domstol kunna föra talan om en s.k. marknads-skadeavgift t.ex. vid otillåten direktupphandling. Avgiften föreslås uppgå till lägst 10 000 kr och högst 5 000 000 kr, dock med en begränsning om högst 10 % av kontraktsvärdet.

Föreslagna ändringar innebär också att man inför förenklad bevishantering och möjlighet för en leverantör att åberopa annan leverantörs kapacitet vid upphandling under tröskelvärdena. Detta för att underlätta för företag att delta i upphandlingar.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2010. Remisstiden löper ut den 5 oktober 2009.

Källa: Pressmeddelande från Finansdepartementet den 2 juli 2009 och den 21 juli 2009 samt Ds 2009:30 Nya rättsmedel m.m. på upphandlingsområdet.

Hårdare tag mot Fordonsmålvakter

För att komma åt s.k. fordonsmålvakter och få antalet fordonsrelaterade skulder att sjunka har Transportstyrelsen och Kronofogdemyndigheten, kfm, tagit fram ett gemensamt förslag till åtgärds paket. Åtgärderna syftar också till att komma åt de personer som systematiskt ägnar sig åt felparkering.

För stat och kommuners fordran på trängselskatt, fordonskatt och felparkeringsavgift införs en legal panträtt i det fordon som dragit på sig skulden. Uppgiften om att det finns en panträtt i fordonet ska föras in i vägtrafikregistret och vara lättåtkomlig för eventuella köpare av fordonet.

Om ett registrerat fordonets ägare har felparkeringsavgifter som överstiger 10 000 kr har stat och kommun rätt att

flytta det felparkerade fordonet och som lämnas ut först när skulderna är betalade.

Vidare föreslås att användningsförbudet utvidgas till att även gälla obetald fordonskatt avseende tiden före det närmaste föregående beskattningsåret och att detta förbud även ska gälla för obetalda trängselskatter. En ny fordonsägare kan av Transportstyrelsen förvägras att bli registrerad ägare av fordonet, så länge det finns obetalda fordonsrelaterade skulder som uppgår till ett större belopp.

Transportstyrelsen och Kfm föreslår att de nya reglerna ska träda ikraft den 1 januari 2011.

Källa: Pressmeddelande från näringsdepartementet den 28 maj 2009

Ny Luganokonvention på gång

Mellan EU och EFTA-staterna Island, Norge och Schweiz gäller sedan drygt 20 år tillbaka den s.k. Luganokonventionen. Denna konvention reglerar vilket lands domstol som ska vara behörig att ta upp mål samt även erkänna och verkställa domar på privaträttens område. En ny Luganokonvention har nu tagits fram och den är i stort sett likalydande med den s.k. Bryssel-förordningen som reglerar motsvarande frågor i för EU:s medlemsstater. Den nya Luganokonventionen kommer till skillnad från den tidigare att vara direkt tillämplig i Sverige. I andra

författningar kommer dock vissa följdändringar behöva göras.

Lagändringarna kommer att träda ikraft tidigast den 1 januari 2010. Vad den nya Luganokonventionen innebär i praktiken kommer att redogöras för i ett senare nummer av Säkra Betalningar.

Källa: Prop. 2008/09:205

Enklare att fatta beslut i ekonomiska föreningar

I ett delbetänkande från Föreningslagsutredningen (Enklare beslutsfattande i ekonomiska föreningar, SOU 2009:37) föreslår utredningen ett antal förändringar för att förenkla de ekonomiska föreningarnas beslutsfattande, minska föreningarnas kostnader för administration och för att stärka föreningsmedlemmarnas möjligheter att tillvarata sina rättigheter. Utredningen föreslår att den nuvarande föreningslagens krav på att en del beslut måste tas av två föreningsstämmor tas bort. Utredningen framför också förslag till större möjligheter att använda modern teknik vid kontakter med medlemmar och i själva beslutsfattandet.

Vidare föreslås en möjlighet för föreningar att istället för att använda frivillig likvidation kunna

upplösa föreningen genom ett enklare förfarande. Vid kallelse på okända borgenärer minskas tiden från dagens sex månader till två månader och de nuvarande kraven på var styrelseledamöter, vd och revisor ska tas bort.

Utredningen anser också att Bolagsverket ska ta över vissa uppgifter ifrån länsstyrelserna och Kronofogdemyndigheten.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2010.

Källa: Pressmeddelande från Justitiedepartementet den 21 april 2009

Mobiltjänster granskas av DI och PTS

I och med det ökade utbudet av mobila innehållstjänster har mobiloperatörerna sett en ny affärsmöjlighet att sälja abonnent- och lokaliseringssuppgifter till leverantörer av innehållstjänster.

Eftersom det kan röra sig om känsliga uppgifter för den enskilde personen har Post- och telestyrelsen, PTS, tillsammans med Datainspektionen, DI, startat ett projekt för att granska hur detta utbyte av information mellan mobiloperatörer och innehållstjänstleverantörer går till. Granskningen går också ut på att fastställa att hanteringen av aktuell information sker i överensstämmelse med gällande regler på området.

Resultatet av granskningen kommer att under hösten presenteras i en gemensam rapport.

Källa: Pressmeddelande från Datainspektionen den 9 juli 2009.

Enklare momsregler på förslag

För att modernisera det svenska momssystemet och komma till rätta med skattefusk föreslår regeringen ett antal lagändringar. Ändringarna är också ett led i anpassningen av svensk lag till det s.k. momspaketet som EU antog i februari 2008.

Två nya huvudregler föreslås som innebär att tjänster som säljs mellan företag ska beskattas i köparens land och tjänster som säljs mellan företag och konsument ska beskattas i företagets – säljarens – land. Det kommer också att finnas en möjlighet att ansöka på elektronisk väg vad gäller återbetalning av utländsk moms. För att bekämpa skattefusk föreslås nya regler om periodisk sammanställning för att inom EU effektivisera kontrollen av handeln inom unionen.

De flesta reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010; dock får några vänta till den 1 januari 2011, den 1 januari 2012 respektive den 1 januari 2013.

Källa: Pressmeddelande från Finansdepartementet den 26 augusti 2009, Lagrådsremiss "Nya mervärdesskatte regler om omsättningsland för tjänster, återbetalning till utländska företagare och periodisk sammanställning".

"Kravmärkt"

Utbildning

hösten 2009

Certifieringsprogrammet

Certifieringsprogrammet påbörjas för höstterminen den 14 september. Det är härligt att se att det blivit en sådan efterfrågan på utbildningen! Under hösten är vi i Stockholm.

Är efterfrågan stor på utbildning i Göteborg, kommer vi till våren vara både i Stockholm och Göteborg. Datum för utbildningsprogrammet ser du nedan.

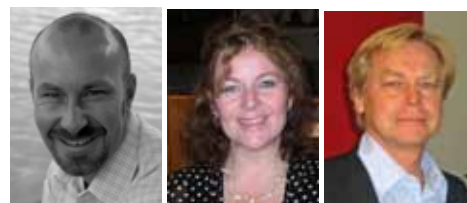
Samtliga dagar är redan fullbokade! Detta är ett angenämt problem då det visar att utbildningen är omtyckt och efterfrågad samtidigt som det är tråkigt att behöva säga nej till deltagare som vill gå. Vill man vara

säker på en plats är det viktigt att man anmäler sig i tid.

Den 14 oktober har utbildningssektionen ett seminarium i "praktisk kravhantering av dödsbon". Detta seminarium har också varit eftertraktat och i skrivande stund finns endast ett fåtal platser kvar.

Mer information finns i utbildningsfoldern hos kansliet (08-731 43 90) eller på hemsidan: www.svenskinkasso.se.

Väl mött /
Marie Bråberg, rektor

Anders Cardell

Marie Bråberg /
Rektor

Mats Bergström

Deltagare från certifieringsutbildningen hösten 2008 i Göteborg

Deltagare från certifieringsutbildningen hösten 2008 i Stockholm

Deltagare från certifieringsutbildningen våren 2009 i Göteborg

Deltagare från certifieringsutbildningen våren 2009 i Stockholm

Studiekalender

Måndag 14 September	Tisdag 15 September	Måndag 19 Oktober
Avtal & Kommunikation (Sthlm)	Inkassokunskap (Sthlm)	Kronofogden & Säkerhet (Sthlm)
Tisdag 20 Oktober	Måndag 6 November	Tisdag 17 November
Specialinkasso (Sthlm)	Obestånd (Sthlm)	Förhandlingsteknik (Sthlm)
Måndag 14 December	Tisdag 15 December	
Process/Förlikning (Sthlm)	Rättegång/Avslutning (Sthlm)	

IFULLBOKATI

Anslagstavlan

Referensränta:

Räntedag	
080701	4,50%
090101	2,00%
090701	0,50%

Inkassokostnader:

Inkassokrav	160:-
Arvode bf	340:-
Arvode avhysning	375:-
Upprätt. amort.plan	150:-
Avisering	50:-

Avgifter:

Bf-ansökan	300:-
Verkställighet	600:-
Stämmningsansökan	450:-
Konkursansökan	500:-

Basbeloppet:

2009:	42 800
-------	--------

Medlemmar

Svensk Inkasso	54
----------------	----

I nästa nummer!

.. tar vi oss en titt på finanskrisen. Är det över eller inte? Hur har krisen påverkat branschen, gäldenärerna och kronofogden?

Vi rapporterar från Svensk Inkassos höstmöte, FENCA kongressen i Prag. Dessutom bevakar vi Insolvensutredningens slutbetänkande.

Om det nu blir klart till 15 november som utlovat.

Missa inte det!

Kommer till ditt postfack i början av december.

Svensk Inkasso ordnar höstmöte

Torsdagen den 15 oktober kommer Svensk Inkasso hålla medlemsmöte på Villa Brevik, Lidingö/Stockholm.

Svensk Inkasso har bjudit in :

Robert Bergqvist, SEB som ger sin syn på svensk och internationell ekonomi

Jan Ertsborn, Insolvensutredningens ordförande presenterar utredningens tankar inför slutbetänkandet om en ny Insolvenslag

Eva Liedström-Adler, Rikskronofogden presenterar Kronofogdens arbete och viktiga ställningstaganden

Kvällen avslutas med både mat och underhållning.

Varmt välkomna!

Styrelse

Claes Månsson,
Advokatfirman Åberg & Co AB
Ordförande, tillika VD
Telefon +46 8 6969579 (70) (office phone)
E-post claes.mansson@adv-berg.se

Mats Bergström
Kreditinkasso AB
Arbetsgrupp Utbildning
Telefon: 08-701 48 77
E-post: mabe32@handelsbanken.se

Håkan Bennetoft,
Intrum Justitia Sverige AB
Arbetsgrupp Tidning, myndighetssamverkan
Telefon: 08-616 77 60
E-post: h.bennetoft@se.intrum.com

Erika Rönquist Hoh
Aktiv Kapital
Arbetsgrupp Juridik
Telefon: 031-704 16 07
Epost: erika.ronquist.hoh@aktivkapital.se

Gordon Odenbark,
Gothia Finacial Group AB
Arbetsgrupp Juridik
Telefon: 0340-66 44 00
E-post: gordon.odenbark@gothiagroup.com

Anders Rönngard,
Invoice Finance AB
Arbetsgrupp Tidning
Tel: Tel: +46 40 39 68 25
E-post: anders.ronngard@invoice.se

Charlotte Strandberg,
Inkasso AB Marginalen
Arbetsgrupp Etiska frågor
Telefon: 08-412 65 00
E-post: charlotte.strandberg@marginalen.se

Anders Svensson,
Alektum Inkasso AB
Arbetsgrupp juridik, sammankallande
Telefon: 031-348 01 31
E-post: anders.svensson@alectum.com

Susanne Bruce,
Lindorff Sverige AB
Arbetsgrupp Marknadsföring
Telefon: 08-587 281 00
E-post: susanne.bruce@lindorff.com

Mats Kärsrud,
Svea Inkasso AB
Arbetsgrupp
Telefon: 08-735 90 00
E-post: mats.karsrud@sveaekonomi.se

Övriga

Marie Bråberg
Rektor, Svensk Inkasso:s
Utbildningsprogram
Telefon: 0707-13 00 71
E-post: marie.braberg@gmail.com

Anders Cardell
Utbildningssektionen
Telefon: 031-348 01 41
E-post: anders.cardell@alektum.com

Peter Hellman
Skribent, Säkra Betalningar
Telefon: 031-348 01 14
E-post: peter.hellman@alektum.com

Kansliet:
Box 10022, 181 10 Lidingö
Tel: 08-731 43 90
E-post: kansliet@svenskinkasso.se

Vill du annonsera i Säkra Betalningar?

Kontakta vårt kansli eller vår annonsredaktör Elisabet Hammar.
Genom medverkan i vår tidning når du effektivt ut bland företag, myndigheter och andra aktörer
verksamma inom såväl inkasso- som kreditbranschen.
Tidningen distribueras till samtliga medlemsföretag i föreningen, till myndigheter, departement
och andra betydelsefulla organisationer och beslutsfattare inom branschen.

Format	Nummer antal	Beskrivning	Pris, ex moms, kr
Helsida	4	Boka samtidigt, 2 baksidor + 2 insida	22 500
Helsida	1	Baksida	12 500
Helsida	2	Baksida, redaktionen väljer tillfälle	20 000
Helsida	1	Insida	5 500
Helsida	1	Insida, redaktionen väljer tillfälle	5 000
Helsida	2	Insida, redaktionen väljer tillfälle	8 000
Halvsida	1	Insida	3 500
Halvsida	1	Insida, redaktionen väljer tillfälle	3 000
Halvsida	2	Insida, redaktionen väljer tillfälle	4 800
Kvarts, stående	1	Insida	2 750
Kvarts, liggande	1	Insida	2 750

Samtliga sidor i tidningen kommer att vara i färg.
Kansliet når du på telefon: 08-731 43 90, e-post: kansliet@svenskinkasso.se.
Elisabet når du på telefon: 070-200 87 69, e-post: elisabet.hammar@aptic.se.

Från faktura till betalt!

(behöver inte alltid göra ont)

 APTIC

SMART SOFTWARE FOR HARD CASH

0500-100 200 www.aptic.se

 Reskontra Factoring Inkasso

Aptic ARC – ett komplett affärssystem som hjälper er att få full kontroll över kredittider, kassaflöde och fordringar. Hela vägen från faktura till full betalning!